

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 4 APRIL 1920.

HÖGSKOLAN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AV
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

DET FÖRSTA VÅRTECKNET.

Motiv från Kärleksudden på Djurgården.

Almberg & Preinitz foto.

Samtal med mina väninnor.

Av Gertrud Almqvist-Brogren.

V. Levande ord.

"JAG VET INTE, OM JAG RÄTT HAR förstätt din lyckligt gifta väninna", sade hon, som denna dag förljuvade min ensamhet med sitt samtal. "Hon talar om meningslösa ord och talande gärningar. Ja, av dem ha vi alla erfarenhet. Men har hon aldrig förnummit andra ord än de meningslösa? Hon säger att hon inte minns sin mors ord. Det finns ord, som vi aldrig glömma. Det är de levande orden. Jag tror inte det är någon dyrbarare gåva en mor kan ge sitt barn än levande ord. Men inte alla mödrar äga dem. Alla mödrar älska, utom de onda, om de finnas, och alla älskande mödrar tala goda ord. Kanske minnas vi även dem längre än de flesta andra, även om de äro bara goda och intet mera. Har det aldrig hänt dig, att du tyckt dig höra en röst, som för länge sedan tystnat, ängsligt påminna dig: 'Kära barn, du har väl inte glömt galoscherna, det är vått ute i dag', eller 'älskling, tag din tjocka kappa, för det blåser.' Och har du inte då känt dig varm om hjärtat och kanske fått en tår i ögonvrån vid minnet inte bara av de ömmaste händer i världen, utan den ömmaste omtanken.

Men de verkligt levande orden. Å, du får inte ta på dig din kallt kritiska min nu och kalla mig patetisk eller sentimental eller överdriven... ingen kvinna borde våga att bli mor, som inte har levande ord att ge sina barn. Aldrig har världen behövt levande ord mera än nu."

"Varför?" frågade jag, fastän jag visste det, och hon svarade mig stilla, fast hon också visste att jag visste, ty vem kan glömma i dessa dagar?

"Jag har läst någonstans att ett enda oskyldigt barns lidande är nog för att väcka tvivel på en god och förnuftig mening med tillvaron... och nu äro de så många."

Vi sutto tysta en stund.

"Men det är ju bröd, som behövs, och inte ord", sade jag sedan.

"Bröd och bara bröd hjälper inte. Det är inte nog för att rädda människor, som ha känt förtvivlan intill döden. Vad de behöva är inte bara kroppskrafter, utan mod att leva, tro att det är något värt. Det kan bara levande ord."

"Ja, jag förstår, du menar religion, men många tycka att de senare årens händelser ha uttryckt religionens bankruttförklaring."

"Den döda religionens, ja, den har så länge varit bankrutt, att den gärna uttryckligen kan

förklara det. Kanske har den inte alltid varit det, ty det fanns en tid, då mänskligheten i sin helhet var så böjd för religion eller var så inövad till religion, att den kunde fördraga också den döda religionen eller kanske till och med ha någon nytta av den, alldeles som en planta kan ha nytta av en torr sticka till stöd, så länge plantan är späd, men det är inte så numera. Nu blir den döda religionen bara till tyngd, och tyngden drar nedåt och nedåt — det är förtvivlan och helvete på jorden.

"Den där tiden, som du talar om, den då mänskligheten i sin helhet var böjd för religion, den älskar jag, den får du inte tala illa om. 'L'âme du moyen âge en sa blanche splendeur', läste jag nyligen om hos Huysmanns. Hur skulle man säga på svenska? 'Medeltidssjälens i sin vita härlighet' eller 'i sin glänsande vithet.'

Tänk en hel kollektiv människosjäl, strålande, vitglödgdad av kärlek och längtan till det gudomliga, i stånd till offer och övermänskliga stordåd. Den tiden kommer aldrig igen."

"Tror du? Jag tror nu att allt kommer igen, fastän på ett högre plan. Medeltidens själsbeskaffenhet har några förutsättningar att återvända just nu. Den oerhörda motsatsen: de stora synderna, de stora lidandena, som framkalla den stora frälsningen. Det uttryck du citerade med beundran är, om jag inte missminner mig, från en skildring av processen mot Gilles de Rays, medeltidens monstrum, han som skändade och mördade tusentals små oskyldiga barn. När han omvände sig och ångrade sina synder, föll han ju på knä för de mördade barnens föräldrar och anropade dem att bedja till Gud för hans själ. Bad om deras välsignelse. Är det inte oerhört? En modärn Gilles de Rays, som omvände sig, skulle antagligen ha varit mera anspråkslös. Han hade bett om och erhållit den rättvisa förbannelsen av sina offer."

"Men det oerhörda", sade jag, "är just medeltidens storhet. Tänk dig — men vi äro för små, våra själar äro för tarvliga och tillplattade, fostrade under välmågans århundrade, för att kunna tänka det, men om vi skulle försöka — tänka oss en mor med själen ännu fylld till brädden av fasa över sitt barns marter, hennes ögon ha slutat att se annat än en liten blodig kropp vridande sig i kval, hennes öron ha slutat höra annat än en röst, en liten späd röst, som skriker, skriker, skriker, hon tycker att hon skall höra det skriket genom evigheter — och hon börjar röras av medlidande, av övermänsklig barmhärtighet mot bödeln, lida med honom ångerns kval och anropa en makt, som hon tror på om nåd för honom, om det bästa hon vet, om en frälsning, som innebär befrielse från allt ont, lycka, salighet."

"En sådan mor", sade min vän, "är en, som har de levande orden i sitt hjärta, för vilken de äro mera verkliga än det liv hon lever."

"Men denna mor är otänkbar utan sin miljö", påminde jag. "Ser du den sådan Huysmanns målar den i hela sin prakt, också dess yttre. Domsalen, högvälvd lik en kyrka, som manar till andakt. Processionen av biskopar glänsande i sina mitror av guld, sina guldbroderade korkåpor, för vilka den världsliga domstolen ödmjukt träder i skuggan, och folket, som är hans åklagare, folket från många mils omkrets, som fyller salen, gångar och trappor och alla närgränsande gator.

Och det är hela denna sal, varje man och kvinna i den, de världsliga domarena och de

Valpurgis.

*Valpurgis, veka syster,
i gyllengråa kvällens hägn,
varthän dig vandra lyster,
nu häggens klase ryster
sin snö från varje hages hägn.*

*Hör regnet stannar visan,
och skogen stilla står och lyss...
Den blåa ärenprisan
gläds frysende åt lisan
i solens sena kyss.*

*I bokars silke skira
satt trasten nyss i sorgsen dröm;
nu li-lirili-lira
går jublet högt att fira
kvällsljusets purpurström.*

*Du lyfte dina händer —
och gyllenportar öppnades
i rymdens gråa länder...
Varthän du blicken vänder
den sorgsna jorden ljusna ses.*

*Kring grå och svarta stammar
ny lyser bladens siden skärt.
I sølv och guld det flamlar
om blåa åsars kammrar,
dem töcknets tågor snärt.*

*Med dina händer tomma
du öser guld i kvällens sken
till människornas fromma...
Du signar apeln blomman
och rosenträdets gren.*

*Valpurgis, syster bleka
från Heidenheimklostrets bur —
säg, lyster dig att leka
på gröna planer veka
med skogens skygga djur?*

*Nej, du till dig dem kallar:
den höga älg och rå och hjort,
från skogens skumma vallar,
från bergens bistra tallar
och krattens skumma ort,*

*som nu på snabba klövar
sig skynda till ditt möte brått;
att hjälp dem aldrig tövar,
att jägarns pil bedövar
på stund, då dem den nått.*

*Valpurgis, system bleka
från Heidesheim, kringvandrar vitt
att signa allt och smeka
i vårens tider veka,
då himlen lyser jorden blitt.*

OTTO LUNDH.

Nytt kvartal har börjat,

*varför ärade kvartalsprenumeranter er-
inras om abonnemangets omödelbara
förnyande för undvikande av avbrott
i expeditionen.*

guldgänsande biskoparna, som kasta sig på knä och be till himmelen för den ångrande, och den andliga överdomaren, ärkebiskopen Jean de Maestroit lyfter honom med en kyss från golvet, där han förtvivlad, inte över dödsstraffet, som väntar honom, och som han sedan led, utan över sina synder, slår sitt huvud mot stengolvet.

'Alors en sa blanche splendeur, l'âme du moyen âge rayonna dans cette salle.'

Och vi, ja, fasorna och grymheten ha vi nog, och det oförskyllda lidandet, men tron och den gudomliga kärleken, nej, något sådant kan aldrig mera ske på jorden."

"Kanske det redan sker", sade min vän stilla. 'Tidningarna berätta för oss om svältande barn och om stora människor, som bli vansinniga av förtvivlan eller kroppsmarter, men inte är det allt. Det kan inte var allt. Det som händer människorna i dessa tider, är så utanför alla kända mått och gränser. Det måste dana människosjälar, om också bara några få, över vanliga mått och gränser. Kanske några av dem äro mödrar, mödrar till döda barn, ty de måste ju ha lidit mera än andra. Men en verklig mor blir aldrig verkligt barnlös. Alla lidande i världen äro hennes barn, som hon föder på nytt i kärlek och smärta, när med levande ord."

"Levande ord... jag förstår ändå inte riktigt."

"Kanske jag kan förklara bättre, om jag säger vad jag menar med döda ord. Döda ord är alla världsliga och tomma och fåfänga ord. De äro så oändligt många som sandkornen i en öken, och intet liv spirar ur dem.

Döda ord äro alla ord, som talas om religion, om Gud och om det, som hör Guds rike till av dem, som inte känna Honom."

"Ja, men... vem känner Gud?"

"Det är nog inte så många. Jag vet knappt mer än en, som jag tror gör det. Det är en gammal gumma. Inte så förfärligt gammal, men bra nog. Hennes barn äro döda. Det var två. De dogo på samma gång i en smittosam sjukdom. Sedan dess har hon aldrig kunnat skratta. Men hon ler så gott, och ingen kan trösta andra så bra som hon."

"En enda, det är inte mycket; och tänk på alla dem som inte känna det så, alla mödrar, som förtvivla."

"Hur kunde det vara annorlunda, hur kunde de vara många?" svarade min vän. "Det de äro är så övermänskligt. Deras tro har bestått hårdare prov än någonsin förr, sedan människor lida och kämpa och tvivla och bedja. De ha ingen miljö, som du talade om, för sin tro. De skapa den själva. De tro quand même — trots allt — mångdubbelt mer än någon föregående generation. Gilles de Rays' samtida trodde, därför att det var så mycket de inte visste eller anade. De tro trots allt vad de veta.

De små rädda och förbittrade och förtvivlade mödrarna skola ännu länge uppfylla jorden med sina tårar och sina förbannelser, och vi skola höra dem och förstå dem och gråta med dem, men i stilla stunder skola vi gå till de andra, de stora mödrarna och hämta kraft hos dem, och vi skola lära av dem att fatta det heliga moderskallet, det som skall frälsa mänskligheten från ondo."

Så talade min vän och bjöd mig farväl, och jag låter hennes ord gå vidare, främst till mödrarna, dem som hålla i sina armar ett litet mjukt, varmt, leende barn, och som i dessa dagar, då livet blivit så underligt och tungt att leva, bära ett ansvar som aldrig förr för barnets väl till kropp och själ.

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA—DI—ON — Vetenskapligt

Gränad botas och förhindras. Pris pr burk 3:50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 170 76
Allm. tel. 146 29

Obs!

Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6:—.

— SANKTA MARIAS BRÖDER I HERRE-
revad!

Påskmorgonens uppståndelsemässa var sjungen den tidiga väkten i klosterkyrkan, medan ännu Skåne sov i månskenet. Rökelsen hängde tung under taket och altarljusen kastade karmosinskimmer över abbotens plenarium och munkarnas breviärer, men där bakom gapade templet skrämmande svart. Som de nu stodo där i sina vitgrå kåpor med de svarta kapuschongerna uppdragna kunde man tagit cistercienserna för en flock dödningar, komma från klostrets griftehålor att tälja varandra flydda påskars minnen i villande jordedagar. Men då de vände sig att gå till cellerna åter bröt abboten tystnaden.

— Sankta Marias bröder i Herrevad! Även vi, till den tysta bönen, den oavlåtliga vakan, den ständiga försakelsen vigde få vidkännas djävulens tummel därute i världen, icke ens dessa tjocka murar mäktade utestänga Skånelands jämmer. Holsteinarna regera Danmark efter helvetets balkar, kronan är en styggelse och rättvisan en galenskap. Nu har vår ordens visa konvent beslutat hos hans högvördighet Lundaprimas begära asylrättens upphävande, tills det åter gryr dag över riket — och i går i vigilietimmen fick jag biskopens svar.

— Och herren på Absalons stol stadfäster beslutet?

— Därom är jag viss, ehuru jag ej än brutit inseglet. Så länge detta icke skett äro inga förpliktelser mig pålagda och Herrevad är varje flyktings fristad såsom förr. Bröder på via dolorosa! Om nu, i den korsspikades helg, på hans stora segerdag, som sade: Kommen till mig, I betungade! — om nu en syndare slog på vår port, en av dessa vilsegångna, för vilka världarnas gud svettades blod i Getsemane och led smälek på Golgata, skulle då någon av eder kunna bomma vår dörr igen och säga: gå bort från oss, du betungade!

— Nej, helgonen hjälpe! svarade munkarna.

— Så vill jag töva med att öppna skrivelsen till dess påsken är ändad. Asylrätten är ett åldrigt kyrkans privilegium och jag motstred av all makt superiorers i konventet i detta stycke, men blev överröstad, ty man höll före att i den bonderesning, som väntas mot Skånes bödlar till äventyrs någon av dessa skulle söka skydd inom tempelmurarna och sålunda undgå sitt rättvisa straff.

— Men ock mången förföljd ärlig skånsk man blir lidande härav.

— Det var även min ordan i confraters krets, men då sades mig att, som ingen åtskillnad härvidlag kunde göras mellan inländs boren och utomrikes, finge himmelen känna de sina. Hellre oskyldigt blod på våra marker, än att helgedomen oskärades genom skändares och folkplågares närvaro.

Då dånade plötsligt i den tysta stormen hästramp utanför, en ritt för livet nammade mot Herrevad, kyrkdörren flög upp och flämtande vacklade en ung man fram mot altaret.

— Jag förmår inte mer — asyl — asyl!

Men i vapenhuset skramlade bardisaner och ur mörkret trädde en svartmuskig holsteinare in i vaxljusens osäkra skimmer.

— Han är min, den där valpen, sade han rätt. Brocksdorffs kamrar under Helsingborgs hus vänta honom. Ert konvent har ju för övrigt upphävt fristadsrätten, har jag hört.

— Biskopen upphäver icke konventet. Men vem är du, som kommer på signad klostermark och djärves nämna det djävularnas skötebarn, vilken såsom länsman huserar borta vid Sundet, hänger bönder i rök, skändar kvinnor och spetsar barn?

Den högreste abbotens mörka ögon blixtrade. Han stod ännu i livets middagsålder, det låg kraft över hans breda axlar och hela personligheten vittnade om en prelat, som ej skydde låta svärdet taga vid där bönerna slutade. Tysken kände sig kuvad inför denna fasta blick och svarade i fogligare ton:

— Mitt namn är Hunter, överste hos Danmarks verkliga herre greve Gert.

— Danmarks verkliga herre är Gud och Honom ha ni aldrig tjänat, holsteinare. Gå ut till edra kamrater och bida mitt budskap. Jag vill tala med honom här allena.

Nu först ägnade prästen flykten en närmare uppmärksamhet och ju mer han såg desto klarare blevo bilderna från ett smärtsamt fordom. Där var locken, den smidiga, mjuka, som han lindat om sitt finger i yster skämtan, där var blicken, den blåa, klara, hans tjuugoåriga hjärtas himmel en gång, där var munnen, den svällande, röda, som han tryckt mot sin i sin guldfagra lyckas påskmorgon. Han böjde sig ned över främlingen, vilken sjunkit samman vid altarrunden, och viskade hest:

— Vem är du?

— Jag var väpnare hos hans nåde konung Kristoffer, till dess hans olycksaliga tvist med greve Gert av Holstein om talan till värje och mynde över den unge hertig Valdemar av Slesvig förde den tyska plågan nordan Eider-vattnet. Då vänjdes jag vid den föraktliga skugga, som i djupet av sin förnedring ännu yvdes av att sitta på sin mannavulna broder Erik Menveds säte och jag lämnade detta hov av slavar, medan jag än var en fri man. — Och så — och så —

Svennen tvekade på orden. Över abbotens bleka ansikte kommo och gingo tunga skyar. — Ja, så skedde det som ni aldrig kan fatta, fader, ni, som aldrig viskat älskog med en hjärtevän.

— Tyst! Vem är du, gengångare från ett förflutet! Vad gav dig in att vältra stenen från mina drömmars grav! Akta dig om so-varen därinne vaknar och Gehennas påskhymn rullar över markerna; djävulen är uppstånden! — Ah, gäckeri — avgrundsspel med spåkaren i Herrevad! — Mer, mer — men sanning.

— Där var ett gille i gamman och stort vin-

Iduns pris är oförändrat,

vilket vi härmed delgiva läsekretsen som ett, bemötande av en kollegas helt frankt gjorda tillkännagivande, att "övrige illustrerade veckotidningar till följd av höjda arbets- och materialkostnader tvungits till en prisförhöjning". I det vi undanbedja oss den beskäftiga kollegans inblandning i våra angelägenheter, erinra vi alltså om, att Idun fortfarande kostar: för helår 14: —; halvt år 7: 25; kvartal 3: 75 och lösnnummer 30 öre.

Prenumerationen för aprilkvartalet bör ske omedelbart och mottages å alla postkontor samt i boklädor och tidningskontor.

IDUNS REDAKTION.

rus hos Esbern Hvide på Ellinge och vid senrafflet gol den kraxige Holteinstuppen Otto Hilfeling — väl nu kommen i sina gärningars pina! — i giftigt hån och spott om min trolovade mö. Detta var hans sista ord i livet, ty fast jag blott är tjugo år kan jag nogsamt sköta svärdet. Men alla hans landsmän föllo i raseri över mig och en ögonblicklig flykt var enda räddningen. Den svenske Magnus Eriksson är välsinnad mot Skånes förtryckta adel.

— Du ville nord på — och tog icke vägen genom Göingeskogarne?

— Räddes mig söka asyl hos eder, vördade fader, medan stormen rider ut. Kyrkans fri-rätt är det enda de holsteinska illdådarna ej våga kränka, av fruktan för bannet.

— Och det rådet — vem gav dig det?

— Min mor.

Klosterherren stödde sig tungt mot sakramentets bord. Antependiets silversnirklar blossade röda som svedjans eldar i stormnätter och allt vad han lidit i enslig cell, allt vad han i de långa åren burit på av svikna minnen stod fram och fordrade hämnd, vidergällning. Mödosamt arbetade sig över hans läppar ett namn:

— Stolts fru Elin Rosensparre till Skarhult?

— Åh — ni känner min mor!

Om — om han kände henne! Det fanns en tid, då varken himmel eller jord för honom ägde någon annan madonna än Elin Ugerup — men slaget kom, hon glömde löften och eder och kyssar och ömsade kallblodigt namn — och då ömsade han madonna. Maria blev dock aldrig Elin.

Och nu var hans stund inne. Allt skulle falla som en värfors över hennes trolösa huvud — hans sorg, hans smärta, hans förspillda liv. Vad jungfrun Ugerup brutit skulle modern Rosensparre få umgälla. Än sedan, att han bleve en Judas, som förrådade oskyldigt blod! Han hade själv varit spikad på kvalens kors i tjugo år utan hopp om uppståndelse — och nu bjödes honom plötsligt allt vad han åträdde: ro och vila. Den trötte sover lika gott på Hakeldamas åker som i Arimatias örtagård.

— Unge man — har du sett solen dansa i sin uppgång påskdagens morgon?

Den tillsporde stirrade häpen på abboten.

— Jag har det. En till borde ha hugat den helgväktens stund, ty vi bundo oss samman med hand och mun från då till graven, men hon skiftade sinn förrän året var ute. Vad gott i mig fanns dog den timmen, Jael mördade Sisera, Delila sålde Simson till filisterna. Sedan har din slagskugga legat mörk över alla mina påskars sol — nu vill jag ha luft så att jag kan skrika i fröjd, när en Rosensparre skriker i vände, jag vill välfägna min frid, då den kommer till mitt Emaus. Krist, se ej så mörk på syndaren i Herrevad! Jag har varit begraven och nederstigen till helvetet, nu skall jag uppstå igen ifrån de döda — som du. Ecce homo!

Ur kåpan framtog abboten ett förseglat brev.

— Mäldes ingenting där nere i Frosta härad att cisterciens synod ansökt om asylrättens upphävande?

— Väl har jag hört något härom.

— Och detta är kapitlets svar. Kortsynt nog beklagade jag helt nyss det beslut, som jag nu välsignar. Så länge detta dokument förblir sigillfäst är Herrevad dig en trygg

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet
den bästa och billigaste

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

Hemmet för familjelärarinnor.

Gata i Sigtuna. Med Hemmet för Familjelärarinnor till höger.

DET ÄR KANSKE INTE MÅNGA, SOM tänkt sig in uti, hur den gamla familjelärarinnan har det, då krafterna börja svika, och arbetet i andras hem ej längre är henne möjligt. Då lärarinnan i en skola kommit till en viss ålder, får hon sin pension, som ju visserligen är liten, men dock en säker inkomst, för henne finns ju också möjlighet till en plats i hemmet "Ro", som är avsett just för skol-lärarinnor. Dessa möjligheter äro emellertid stängda för familjelärarinnan, för henne finnes ingen pension att räkna med, inga fonder att söka bidrag ifrån, intet hem har hittills öppnats för den gamla guvernanten, då hon ej längre kan giva något av sina kunskaper åt en ny generation.

Nu finnes dock en liten möjlighet för familjelärarinnan att finna en fristad på gamla dagar. — I det lilla vackra, fridfulla Sigtuna har öppnats ett hem, litet och anspråkslöst, men med ett verkligt hems värme och trevnad, och det är avsett endast för gamla guvernanter, som ej längre orka fylla en plats i familj. Hur har då detta hem kommit till stånd, och hur skall det kunna få fortsätta sin välsignelsebringande verksamhet?

Det lilla Sigtunahemmet har tillkommit på så sätt, att en person, själv f. d. familjelärarinna, förstätt dessa gamlas bekymmersamma ställning och lyckats intressera andra för saken, så att "Föreningen för familjelärarinnor" bildades, och genom bidrag från flera håll fanns snart en grundplåt till ett hem för f. d. guvernanter. Detta hade dock ej kunnat komma till stånd, om ej häradshövding Knut Tillberg på ett storartat sätt visat sitt intresse för hemmet. Han har ej blott lämnat medel för inköp av den gård i Sigtuna, där hemmet nu är inrymt, utan även bekostat reparationer, delvis inredning samt under dessa första bekymmersamma år med ekonomisk hjälp understött hemmet, då dess egna små till-

fristad, men i samma minut jag bryter inseglet släpas Skarhultssonen till Hälsingborgs pinohålor.

— Hillemän! Ämnar ni utlämna mig åt tyskarna?

— Jag byter dig emot en soluppgång. På Rosensparrar är ingen brist, men dagens stjärna är ensam. När jag så skiftar jämnt månne jag väl skatta dig högt.

— Ni gör min ofärd — och jag är bara tjugo år!

— Din mor gjorde min ofärd — då jag också bara var tjugo år.

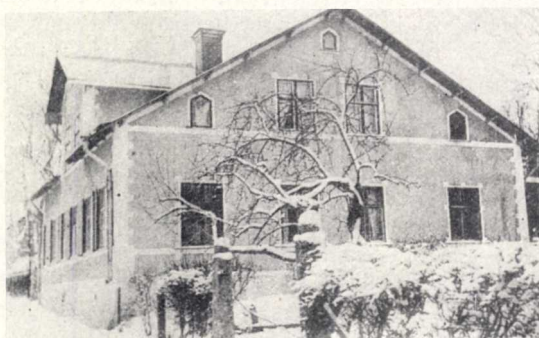
— Och ni tjänar kyrkan, den moderliga

gångar ej räckt till alla extra utgifter. Till dec. 1919 var häradshövding Tillberg även föreningens ordförande, men avsåg sig då på grund av bristande tid detta uppdrag och efterträddes av major O. Zethelius.

Hemmet öppnades i dec. 1918 och det är f. n. 7 pensionärer, som funnit en fristad i det lilla vänliga hemmet i Sigtuna, ännu 2 väntas snart, och då är hemmet, som rymmer högst 10 pensionärer, i det närmaste fullt. Litet och anspråkslöst är allt i Sigtunahemmet, men det har så mycken sol och trevnad över sig, alls intet av inrättning eller anstalt, och pensionärerna förefalla glada och nöjda, tacksamma att ha sina återstående dagar tryggade. — Mycket bidragande till trevnaden och den goda stämningen inom hemmet är ju att personer av samma bildningsgrad och med samma livsarbete bakom sig äro på detta sätt sammanförda.

Var och en har sitt eget ljusa, trevliga rum, den som kan får medföra sina egna möbler, men alla ha ju taylor, böcker och blommor, som ge rummet dess egen hemtrevliga prägel. De, som ha krafter därtill, städa sina rum, eljes lämnas mot särskild ersättning hjälp därtill.

Gården är belägen nedanför Klockbacken alldeles invid S:t Lars ruin, och från rummen har man utsikt över Sigtunas idylliska små hus med dess lummiga trädgårdar, från en del fönster ser man ruinerna, det lilla näpna rådhuset eller en flik av Mälaren. Till gården hör en liten täppa, som, i förening med de omgivande tomternas trädgårdar, på sommaren ger intryck av en lummig park. Tvärs

Hemmet för Familjelärarinnor. Exteriör.

över gården ligger en liten rödmålad stuga med 2 rum, veranda, förrådsrum, jungfruns rum samt ett litet kök, som pensionärerna fritt få använda till småtält, strykning m. m., vilket ju ej kan få förbyggas i det stora husets kök. — På nedra botten i själva hemmet är utom tambur och kök, hemmets lilla matsal och föreståndarinnans rum, 3 av pensionärernas rum belägna. Då man kommit upp för trappan befinner man sig i den stora, trevliga hallen, hemmets samlingsrum, till vilken 5 av pensionärernas rum ha utgång. Här drickes för- och e. m.-kaffe, läses högt och musiceras, ty där finnes både

Från Klockbacken i Sigtuna. Utsikt över Mälaren.

Sigtuna Rådhus.

orgel och piano och ett par av pensionärerna äro skickliga pianister.

Det vore ej lätt att finna en lämpligare ort än Sigtuna för ett hem som detta. Här är landets hela ro och frid, men på samma gång en hel del av stadens möjligheter, tillgång till läkare, apotek m. m. Helt nära ligger kyrkan och sedan Sigtunastiftelsen kom till stånd, har den lilla staden blivit en härd för andligt liv och djupare intressen. Vid stiftelsen ha' de gamla lärarinnorna tillgång till bibliotek, tillfälle att höra föreläsningar och musik och ibland vid folkhögskolan möjlighet att få ge en del lektioner. Denna möjlighet till extra arbete och därmed inkomst finnes ock vid Sigtuna samskolor, där ett par av pensionärerna ha ganska många lektioner. Ty alla äro ju alls ej oförmögna till arbete, men orka dock ej binda sig vid en guvernantplats. Den äldsta av hemmets invånare är 87 år, den yngsta ej mer än 50, men hon har under lång tid varit sjuklig och därför ej kunnat ha plats.

Den som önskar vinna inträde i hemmet måste själv eller genom borgen kunna erlagga en avgift av 60 kr. i månaden. Dessa låga avgifter räcka naturligtvis ej till hemmets alla utgifter, utan är hemmet för sitt bestånd i hög grad beroende av de gåvor, som för saken intresserade personer kunna stödja det med. — Säkert finnas många kanske just i landsorten, som ha familjelärarinnor att tacka för sina barns undervisning, vilka därför med glädje skulle lämna sitt bidrag för att säkerställa ett hem som detta.

Upplysningar om hemmet lämnas med största beredvillighet och bidrag mottagas med stor tacksamhet av Föreningens för familjelärarinnor kassaförvaltare Fru E. Halldin, Dalagatan 10 samt av dess sekreterare Professorskan C. Benedicks, Tegnelunden 3, Stockholm.

kyrkan, som predikar: kommen till mig, I betungade!

— Det är ännu bättre att komma till Honom, som sade de orden en gång — och jag förhjälp dig ju hasteligen dit.

Ingen av de båda männen framme vid altaret lade märke till den tydliga oro och förvirring, som några minuter rätt bland knektarne nere i vapenhuset, där hätska röster mumlade på både tyska och skånska. Så ljuden med dämpad stämma uttalad befällning och sorlet dog så småningom bort.

Men ur mörkret trädde en kvinna ut i skenet från helga Marias tillbedelsebord. Res-

Bomullstyger = Möbetyger = Gardiner

Prover på begäran. * * *
Precisera vad som önskas.

* **Konstfliten, Göteborg.**

Köp

CHROMOL SÅPAN

och Ni får en bländande vit tvätt med behaglig lukt.

En stund hos

ANNA LINDHAGEN DROG UT EN byrålåda för att taga upp något och visa och jag såg där nere en förtjusande blandning av klädesplagg och avbildningar av medeltida konstverk med krucifix och helgon. Ivrig drog hon fram den bild, hon älskar mest: den heliga Barbara, som sitter försjunken över en bok vid foten av Guds katedral, på vilken människor bygga. Och där, över byrålådans blandning och mot myllret av stadsfullmäktigetryck och annat sådant på bordet, syntes mig den bilden så typisk för sin ägarinna. Hon, som nyligen på tal om sin f. ö. av dogmer obundna ställning till kristendomen indirekt betecknade sig som en av "de levande lägnas anhängare", måste känna något besläktat med dessa, som oroliga på jorden brunno för himlen och byggde för den. Men ack, den tiden fanns det något helt och fast att brinna för — — — nu ha vi bara fullt upp med "rörelser" och "frågor" och alla sådana ting — — — Och Anna Lindhagen visar på det stora skåp, där allehanda livsintressen ligga i sina fack, vart och ett med sin etikett: "nationernas rätt" står där på en och "rösträtt" på en annan, och "hembygdsvård" och "barnavård" och "Belgien" — "Belgien — det käraste arbetet av allt", säger ägarinnan och drar ut lådan, som visar bland mycket annat tacksägelse från en mängd belgiska kommuner: näst den nyligen avlidna professorskan Anna Glasell Andersson var väl Anna Lindhagen den, som gjorde mest för vår svenska insamling till Belgien, och hon var en av de första, som hos oss förde de trampades talan.

I Anna Lindhagens par rum har man för ögonen allt det som fyller hennes själ: där är Stockholmska kåkar och helgonansikten och stadsfullmäktigemotioner, där är upprop för ryska flyktingar och Beethovenska sonater (bara noterna bevaras, ej piano, men de äro kanske nog för den, som har "musik i sin själ"). Och likväl syns en på något sätt dessa rum stå så illa till den lilla kvinnan, som är livlig och eldfull och ändå har ett visst beslöjat vemod i sin blick, som är full av humoristiska infall och vars stämning dock ibland när ända till bristning — — — Men låt oss inte här söka granska själar, utan bara dosier — — — Här finns högar av handlingar och böcker, som bara röra kriget — "se där", utropar ägarinnan hänfört, när vi genomgå dem, "där ha vi Sönder-Jylland — Sönderjylland, den enda ljuspunkten just nu. Ja, förutom Slussbroarnas breddning och sådant", tillägger hon. Och därmed äro vi

Anna Lindhagen.

inne på det kommunala, och när man mäter med måttet av allt vad Anna Lindhagen på det och andra områden redan gjort och ej med måttet av det myckna, hon ännu vill göra, förstår man, att hon nu snart — den 7 april — blir fentioårig.

Med koloniträdgårdarna börjar hon nu arbeta sin sjuttonde sommar. Uppslag som hon väckt och som utförts eller hålla på att utföras: breddning av slussbroarna, upprättande av asyl för späda barn, tillsättande av en konsulent för plantering av gårdar i hyreshusen. Under utredning: naturskydd för stadens lantegendomar, gamla trevliga stadspartiets bibehållande, m. m. Men önskningsar, som ej uppfyllts: att Stigberget på Söder — med den mest karaktäristiska Stockholmsutsikt, som finns — måtte bevaras och de gamla orkeslösa få bättre ålderdomshem.

Anna Lindhagen har skrivit ett flertal små broschyrer och uppsatser, om koloniträdgårdar, om "några svenska städer och deras trevnad" med mera sådant. När man bläddrar i dem, stöter man stundom på sådana små lysande ord som "det är det andliga i dess olika former vi ha behov av", "— — — riket, som var och en måste bygga upp inom sin egen själ — — det är utbredandet av detta rike de sträva efter, för vilka materialismen och kampen för tillvaron icke är nog". Och då man ser ord som dessa, tänker man åter på den där bilden med den heliga Barbara, där människor i barnligt nit och vis längtan bygga på Guds stora katedral, som aldrig blir färdig. E. TH.

hättan var kastad tillbaka, ögonen brunno i underlig glans och de vittnade både om valkyria och gråterska, dessa skarpt skurna drag med sina bittra linjevinklar vid munnen och sorgstade rynkor i pannan. Hon sade ingenting, hon såg blott forskande på prelaten och väpnaren.

Där ute bleknade månen sakta av, det var som om någon långsamt dragit den från jorden längre in i himmelen. Över alla Riseberga mader lägrade sig täta dimmor, de vaggade tunga vid det första, sömniga vinddraget, men vid nästa och nästa igen sletos de isär i tusen små ulliga tappar, vilka så i oredig flykt rullade bort mot Söderåsen. Österranden stod i ett allt skarpare skärt, den sista häxan från Blåkullas sabbatsnatt sköt i vinande fart över bygderna i ångest för detta stora ljus, vars yttersta strålnistor redan sprungo upp bland stjärnorna. Gryningen var kommen till påskens stora dag.

Då såg han sig om i skräck för ett ont öde, väpnaren från Kristoffers kungskamrar, men när hans blick föll på henne livades hans drag: Moder — du här?

— Lugn, Torbern. Din färd kom brått på och jag visste att den skallige grevens kreatur trängde dig hårt i hälarne. Samlade jag därför av våra gårdskarlar så många, som på de få stunderna stodo att hopbringa och ha vi nu hastat i edra spår, ty jag fruktade att du skulle falla i deras händer innan du hunnit Herrevad. Mina män äro flera än tyskarne och under fullgod betäckning kan du färdas vidare över gränsen in i Sverige.

— Men — men — asylrätten är upphävd och det är bann skydda den, som kyrkan icke skyddar.

— Upphävd — så!

Ett hänfullt leende flög över borgfruns

kalla ansikte: "Gå du åt sidan, son. Jag vill tala i lön med abboten."

Denne visste icke om han drömde eller var vaken, om denna kvinna var ett fantom eller en verklighet. Han måste hålla sig fast i altarbordet för att ej falla samman vid hennes fötter.

— Uno Duve! Du sade nyss att jag bragte dig ofärd för tjugo år sedan och så ville du hämnas mitt förmenta död på honom. Dock tänkte och handlade du som en man av ära fordom.

— Jag var lycklig den tiden.

— Och för det att lyckan svek måste du gå onda banor?

— Det var nu — det var nu! Djävulen är så obetvingeligt stark i korsfästelsestider — Min bok och mina sinnen kunna icke enas.

— Och skola det heller aldrig, så länge du bara sysslar med dig själv. Du var krigare en gång, du stod i ledning och hade namn och vapen goda — varför löpte du som en narr från den vägen och kröp i munkkjolen? För det att din hjärtans kär äktade en annan, svarar du — för att du skulle i fred och lättja få sitta och njuta av din hållögda avgud jaget, riktigt frässa dig in i tanken att ingen fanns på vidan jord så arm och eländig som du, svarar jag. Förstår du ej att du endast gått till ömkesamt löje för dem, som icke grävt sitt pund i jorden, utan i svett och möda byggt lador för tankens kommande skördar ute på livets vångar. Du har varit en förrädare mot din egen tillvaro.

— Om du älskat mig hade du icke brutit dina löften.

— Livet bröt dem, Uno. Det gällde att rädda min far från vanära och undergång. Hans öde låg i gamle Rosensparres händer och då denne som villkor för sin hjälp upp-

stälde giftermål mellan hans son och mig fanns intet annat val.

— Elin! De voro då ej lögn, de kyssar vi gävo och togo den där påskmorgonen! Du höll dock din fattige fänrik kär!

Adelsdamen framtog hälften av ett guldhjärta, som hängde i en silkesnodd om halsen.

— Minnes du att vi delade denna klenod till underpant på livslång trohet och togo var sin halva? Här är min — var är din?

— Jag trodde dig vara falsk och i förtvivlan —

— Förtvivlan — ack! Medan du suttit här i dådlös jämmer har jag måst gå därute, frusen och fattig och hjärtekvad i Skarhults varma, rika kamrar. Du gick självskhetens, jag pliktens väg — var menar du törnena stinga skarpast, abbot i Herrevad? Och dock var jag glad i min smärta, ty mitt martyrskap frälste en ätts heder och lät min fader stiga i graven med frid — vad gav cellen dig för asketens alla febersjuka vändor?

Då såg prelaten länge, länge på sin påskmorgons mö. Älskad, älskad än — han ville icke minnas något annat. Så slog honom plötsligt en tanke: "Biskopens brev!" — "Bryt det, sade hon sakta. Jag vet vad det innehåller." Och han såg, präntat ned i siratliga vändningar, att den högvördige primas avslagit konventets beslut. — "Gloria in excelsis deo!"

I klostrets trädgård stodo de två, som funnit varandra blott för att skiljas igen, och hand i hand skådade de mot öster, mot löftets land. Då stego lågor över skogarne, då blänkte alla Åsbovatten som guldsköldar — och solen sådde ljuset över världen.

— Elin Ugerup, min brud, min madonna! Nu dansar solen åter i min unga lyckas påskmorgon. Kristus är sannerligen uppstånden.

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiskt hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.50 och 80 öre.

Carl Peter

**Påhlssons
Teaterkonfekt**
Högfin kvalitet.

MINA LEVNADSMINNEN. Av Helena Nyblom.

(Forts.)

JAG FÖR MIN DEL TROR, ATT LIK- som den bästa poesien inte är den, som man finner i skrivna dikter, utan den, som man finner dold i mången människosjäl, så kan man ofta möta de mest fullkomliga och harmoniska människor bland dem, som leva och utveckla sig i stillhet. Och vad gör det, att de icke äro kända? Tänk på, hur många ångar fulla av blommor, som vissna osedda av människors ögon och som ha varit lika vackra trots det!

Onkel August hade egentligen blott en ångslan, och det var att en gång bli gammal och sjuk och kanske komma att ligga andra till last. Men därifrån blev han befriad.

Han var en dag ute och åkte med sina dotterbarn för att besöka deras döda mors grav. Där hade han plockat några violer, som han vid hemkomsten gav kusken med tillsägelse att bära dem in till hans hustru. Han skulle blott gå in och tvätta sina händer, innan han gick in till tébordet. Då man emellertid hade väntat länge på honom, gick hans hustru in i hans rum. Där satt han i en stol med handduken över händerna. — Han var död. —

Det är gott att ha känt en människa sådan som August Kruse.

*

Vart år reste vi åtminstone en gång till Ringsted. Min bror Holger delade fars nästan heliga känsla för det gamla hemmet där. Däremot var det icke med odelad glädje mor och jag satte oss i den lilla heta staden mitt i sommaren. Då vi bodde vid *Kalkbränderiet* hade vi det ju mycket lantligare än i Ringsted, och då vi flyttade till Österbrö, fanns det kring vårt hem en härlig, skuggrik trädgård och bredvid denna låg Clasens stora, vackra park, som nu är styckad till tomtplatser. På våren voro de stora ängarna fulla av violer, varav vi kunde plocka hela korgar, och bakom parken hörde man vårbölgorna i Sundet komma stormande.

Det gjorde ett underligt intryck på mig, att någon berättade mig om en dansk, som, den gången engelsmännen 1801 kommo och stulo vår flotta, hade skjutit en ung engelsk officer vid en sammandrabbning i Clasens trädgård. — De hade varit alldeles nära varandra, och den danske mannen hade sett den unge engelsmannen resa sig upp bakom en jordvall i sin röda uniform. Han siktade på honom, och ett ögonblick därefter var han död. Den danske mannen kunde aldrig glömma detta. Det föreföll honom, som om han begått ett mord.

Och vad är det väl annat, när människor i kriget dräpa och förstöra andra människor, som de varken hata eller känna? Man kan endast tro, att de krigförande äro besatta av ett vilt vanvett, medan de utföra sin förfärliga gärning.

Det hände mig ofta, när jag en blåsig vårdag plockade violer i Clasens trädgård, att jag tyckte mig se den engelske officerens röda uniform bland de nyutslagna träden...

Emellertid reste vi, som sagt, ofta mitt om sommaren till Ringsted. Där fanns visserligen också en trädgård, men den var icke stor och hade icke landets friska luft. Den vände ut emot *Hovmarken*, som bekläder det backiga landet, över vilket man går ned till järnvägen. Uppifrån *Hovmarkens* topp kunde man se många mil bort, och det var med en smärt-

sam längtan man såg de fjärran skogarna i det blå sommariset.

Huset, som låg vid St. Hans' Gade, vände alla fönstren ut emot stenläggningen, och där fanns intet annat att se på, än de andra husen mitt emot. Jag minns alltid farmor som en gammal kvinna med många remsor kring mössan och en liten själ över axlarna. Hon läste ibland litet, och när jag ser fars porträtt av henne i nationalgalleriet i Köpenhamn, där hon sitter med en bok i knäet och ser rätt ut emot åskådaren, tycker jag, att jag har henne livslevande för mig. Märkvärdigt nog tyckte hon så mycket om svensk poesi. Man läste annars mycket litet svenska i Danmark på den tiden och i all synnerhet icke bland enklare människor. Men farmor hade fattat kärlek till Tegnér, och det var i synnerhet hans långa dikt *Nattvårdsbarnen*, som tilltalade henne.

Jag har aldrig sett henne med något handarbete. När hon icke läste, satt hon stilla med händerna knäppta i knäet. Hon talade också endast litet och med en darrande, vänlig stämma. Man förstod, att hon hade ett långt, ansträngande arbetsliv bakom sig. I trädgården gick hon gärna och långa stunder, där hon sysselsatte sig med att rensa rabatterna.

Far var nog hennes älskling, och allt vad han sade och bestämde, ansåg hon riktigt och gott. Av de fyra dottrarna var Mette den älsta. Hon var mycket pratsam och mycket aktiv. Så länge hon kunde vara verksam, blev hon också använd vid alla offentliga tillfällen, såsom basarer, välgörenhetssällskap och annat liknande. Hon bodde icke hemma utan hos farmors bror, köpman Jensen, vars hem hon förestod, då han var änkling med tre barn.

Hans trädgård vände, liksom alla trädgårdar i denna del av Ringsted, ut emot *Hovmarken* och man kunde ogenerat gå barhuvad från den ena trädgården till den andra.

Lars Zetterqvist 60 år.

Den 25 mars fyllde en av våra skickligaste och mest kända violinister, professor *Lars Zetterqvist*, 60 år. Född i Värmland, fick han sin första undervisning i violin av fadern, som bl. a. var en durkdriven spelman. Vid nio års ålder blev han musikelev vid Västgöta-Dals regemente, kom efter några år till Kungl. musikkonservatoriet, där han fick professor Book till lärare i violin, fick därpå studera för Léonard i Paris.

Z. har varit konsertmästare i hovkapellet och bekläder nu samma post i Konsertföreningens orkester samt är vidare lärare i violinspel vid Musikkonservatoriet, en befattning, som förskaffat honom professorstiteln.

Tidigare framträdde Lars Zetterqvist ej sällan som solist och beundrades särskilt i vissa klassiska verk, såsom Mendelsohns eller Bachs konserter.

Mette kom var dag hem på besök, alltid pratande och alltid flitigt stickande på en strumpa. Hon var en vaken, begåvad människa, som hade läst ovanligt mycket och hade sina personliga åsikter om allting.

Den andra dottern Hanne förestod skänkstugan, där bönderna kommo in för att dricka öl eller få en snaps, uppgöra köp, o. s. v. I detta stora rum, som låg i andra ändan av huset, var det alltid en stark atmosfär av öl och brännvin. Däremot tilläts det icke, att man rökte där inne.

Hanne hade mycken förmåga att tala med bönderna och sätta sig in i deras intressen. Jag ser henne alltid för mig stående med armarna i kors över bröstet, håret benat på ena sidan med en liten mössa över och ett par vänliga, skälmska ögon. Hon talade stark Ringsteds-dialekt, ett underligt kort, liksom avklippt framstötande av orden.

Vi barn voro hennes stora kärlek och i synnerhet älskade hon bror Holger över all beskrivning. När han som liten kom in i skänkstugan, satte hon sig ned på huk och omfamnade och kramade honom våldsamt, medan hon överöste honom med smeknamn. Hon visade sig nästan aldrig i de andra rummen, utan tillbragte sitt liv med att sköta affärens. Ofta led hon av våldsam huvudvärk och var då som förvandlad, stilla, otillgänglig och med en jämrande röst. Hon hade det nog ont. När man tänker på, hur man aldrig då för tiden hade begrepp om något, som kunde hålla kroppen frisk och böjlig, varken promenader, bad eller gymnastik! Det var alltid det samma: att vakna och gå i säng mellan fyra väggar och med den osunda luften av blandade öl- och brännvinsdunster.

I skänkstugan stod också det stora bord, vid vilket karlarne, som arbetade i lantruket åto sina måltider, när de voro hemma. Där var aldrig duk på, och på en hylla över bordet hade en var av dem sin privata sked. När de hade ätit, slickade de skeden ren och stucko åter upp den i hyllan, — något, som alldeles icke behagade mig.

De fingo förresten mycket god och riklig mat. En av rätterna hade det fränstötande namnet: *skidne æg*, men den bestod av hårdkokta ägg i en stark sås med mycket senap, som gav äggen ett nedsölat utseende.

Bror Holger åt ibland tillsammans med karlarna. Här var ju hans älskade Ole Greisen, som han helst ville tillbringa dagen tillsammans med, både hemma och ute på fälten.

Den tredje av fars systrar, tant Line, var den som förestod hushållet för familjen. De hade ingen jungfru, utan tant Line lagade maten i ett trevligt litet kök. Hushållet upp tog henne alldeles, och far tyckte icke, att någon mat i världen smakade så gott, som den hon lagade. "Åh, Lines tunna pannkakor!" kunde han utbrista helt rörd. Tant Line hade dessutom mycken kärlek till djur och växter. Hon hade tagit hand om en liten sjuk kyckling, som blev hennes tacksamma vän, så länge den levde, och som även som en stor höna kom flaxande och satte sig på hennes axel. Den lärde sina barn att älska och beundra henne, och hon blev hönsgårdens vän från den ena generationen till den andra. Dessutom hade hon ett ganska sällsynt handlag med växter. Om hon endast stack en stjälk i jorden, så grodde den, och hennes krukväxter hade alltid många härliga blommor. I motsats till tant Mette var hon mycket tyst, men av hennes yttranden förstod man,

Äkta Spets- & Sidendepôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 19700.

2 tr. HISS.

Räks. O. 436.

Äkta Spetsar, Kragar, Motiv,

Handbroderier, Lingerie m.m.

att hon besatt en hel del humor och såg ganska kritiskt på människor och ting. Liksom sina syskon älskade och beundrade hon far, men hennes största kärlek var dock hennes yngsta syster Signe, för vilken hon närde de ömaste känslor och hade outtröttlig omsorg. Signe var förresten den person, som vi alla älskade mest. Hon var rätt mycket yngre än de andra syskonen och hade en mycket svag hälsa. Jag vet icke om det var sjukdom eller något fall, som hade varit anledning till, att hon blivit mycket sned och blott kunde gå med ansträngning. Dessutom led hon, liksom alla fars syskon, ofta av våldsam huvudvärk. Hon sysselsatte sig därför mycket litet, aldrig med något tyngre arbete, och jag har aldrig sett henne läsa. Hon hade blott ett handarbete, ett slags fina spetsar, som hon stickade alnvis, alltid i samma mönster.

Hon var icke vacker, men hon hade ett ovanligt själfullt uttryck i sina allvarliga blå ögon, och fastän hon talade litet, förstod man dock, att hon deltog i allt vad som försiggick omkring henne, och hon kunde ha hjärtligt roligt åt skämt. Det roade far att reta henne och få henne röd i ansiktet. Då skrattade han sakta, liksom invändigt, tills hon fick tårar i ögonen. I all stillhet var hon den goda anden, som behärskade hela familjen, utjämnade tvister mellan de livligare systrarna, och som endast med sin närvaro bragte fred. De sågo alla upp till henne som till ett högre väsen. Far beundrade henne oerhört. I sin atelier hade han en avgjutning av en av hennes händer, en fin, själfull hand, som han ofta betraktade. Han ansåg alltid, att handen var så särskilt karaktäristisk och hade, utom tant Signes lilla hand, en avgjutning av Thorvaldsens hand, som var ovanligt vacker och harmonisk, och så en förtjusande Venus-hand, som hade tillhört en modell.

När tant Signe satt och stickade i ett hörn av rummet, kände man sig väl till mods, och om hon icke fanns där, saknade man henne genast. Hon var ett levande bevis på den gamla sanningen, att "det beror icke på, vad en människa säger eller vad en människa gör, utan det beror till sist endast på, vad en människa är".

Constantin Hansen har målat en utmärkt tavla, som föreställer far, som har kommit från jakten och, ännu med mössan på huvudet, sitter på en stol och håller en död fågel i de utspända vingarna, som han förevisar för en liten flicka, som står framför honom. Den lilla flickan är tant Signe. Jag tycker, att det är med ett uttryck av allvar och deltagande hon står och ser upp på den lilla döda fågeln. (Tavlan finnes i fröken Inger Kocks tavel-samling.)

Det är underligt att tänka sig ett helt liv levat i en sådan liten stad som Ringsted, och ännu underligare att tänka sig en rik och varm själ tillbringa hela livet i samma rum, med samma enformiga arbete, när icke plågor och sjukdom hindra det. Och hur många

Svenska hjälpkommittén för krigsfångar i Sibirien. Fr. vänster: Fru Ethel v. Heidenstam, Fru Mia Leche-Löfgren, Fröken Mathilda Widegren, Professor Percy Quensel, Doktor Naima Sahlbom, Fru Gretchen Cygnæus och Löjtnant F. W. Lundell. O. Ellqvist foto.

Hjälp krigsfångarna i Sibirien!

ÄNNU PÅ SJÄTTE ÅRET EFTER KRIGS-
utbrottet försmäktade 200,000 krigsfångar i Sibiriens
ödemarker.

De politiska händelserna ha gjort, att ingen front nu längre spärrar vägen från Sibirien mot hemmet. I tusenden sinom tusenden strömma fångarna ut från jordhyddorna och barackerna i fånglägren. Det växer till en folkvandring genom Ryssland, en människovåg, ledd av instinkten, att det bär av mot hemmet och fosterjorden. Man tränger sig med på tågen, man vandrar till fots, man skall fara på de stora floderna, när våren smält isen. Ibland tvingar nöden till arbete i städerna för att uppehålla livet. Men närmare och närmare kommer man hemlandsgränsen, oavbrutet svältande, frysande och ständigt utsatt för härjande farsoter. Det är en kamp för livet, som varar i månader. Det rör sig om avstånd på 300—500 svenska mil fågelvägen, 2—3 gånger hela Sveriges längd.

Det är de neutralas uppgift att underlätta denna vandring, att hjälpa fram människoströmmen, så att icke flertalet går under på vägen. Det gäller att upprätta etappstationer, där man kan taga vård om de sjuka och hjälpa dem, som digna av köld och hunger, med medicin, proviant, kläder och pengar. Det internationella Röda Korset har värdjat till de neutrala folken om snabbt ingripande till krigsfångarnas räddning. Om penningmedel anskaffas, kunna många liv räddas åt de anhöriga, som vänta i för-tvivelan. — Uppskjut icke att göra Eder personliga insats! Bidrag mottagas av Svenska Hjälpkommittén för krigsfångar i Sibirien, Drottninggatan 98 (Vetenskapsakademiens hus), Stockholm.

Sekretariatet är öppet vardagar kl. 11—3. Bland dem som stå i spetsen för denna hjälpaktion märkas professor Nils Alexandersson, generaldirektör B. Buhre, bankdirektör Carl Frisk, härads-hövding Otto Mannheimer, statsministern Hjalmar Branting, Ellen Key, Selma Lagerlöf, ärkebiskop Nathan Söderblom, fröken Elsa Brändström, amiral A. Lindman m. fl.

Transport av en tyfussjuk i Transbajkalien.

människors lott är det ändå icke! Men att man också i denna ögonskenligen innehållslösa tillvaro kan vara anledning till många människors glädje och lycka, därpå har jag det mest talande bevis i tant Signes liv.

Då hon dog i smittkopporna, blev det en tomhet i

Ringsted-hemmet, som aldrig sedan blev utfyllt. Det var, som om poesien och ljuset hade försvunnit.

Tant Signe hade ett litet glasskåp, vari hon bevarade de saker hon satte värde på. Där funnos små presenter från far, slipade glas, små korgar, en och annan liten

bok o. s. v. Då jag var liten, var det min stora glädje att få lov att öppna denna helgedom och se på de skatter det innehöll. Men då ja blev större, kunde jag dock icke beständigt uppmuntra mig därmed, och sanningen att säga föreföll mig livet i Ringsted mycket tomt. Om sommaren längtade jag starkt efter naturen, den stora naturen, utan mänskliga boningar, med havet, skogarna och de stora vidderna. Här i Ringsted satt man på en het gata med hus mitt emot. Skulle man ned i trädgården, måste man över gården, genom stallet, och det var dock blott en liten begränsad stads-trädgård man kom ned i. Och så fanns där ju intet piano!

Ett hem utan ett piano har alltid förefallit mig som något dövtumt. Det väsentliga i tillvaron fattas. Man har icke medlet, värmed man kan fly bort från allt tungt och trångt och rädda sig in i en bättre och lyckligare värld.

Bror Holger befann sig däremot utmärkt i Ringsted. Han visade sig endast sällan, utan levde med Ole Greisen i arbetet på åkrarna.

Farmors jord låg rätt långt från Ringsted, nära den lilla skogen *Karehave*. Ole Greisen och karlarna åkte dit ut för att sköta åkrarna och Holger var med dem ända från det han var helt liten. Antingen det gällde att stacka höet eller köra in det, eller att meja säden, vilket ju den gången skedde med liar, och sedan föra den till ladan, var han alltid med. Han satte en stolthet i att äta samma mat som skördefolket, stora rågröddsmörgåsar med flott på eller sötmjölksost, och dricka hem-bryggt öl till dem.

Man vet hur små pojkar alltid se sitt kommande ideal i en stor, grov karl, som talar med basröst, och icke kunna tänka sig något bättre, än att bli betraktade som om de vore ett par år äldre än som i verkligheten är fallet. Men det varar ju icke så länge, innan de helst vilja ljuga sig yngre. —

(Forts.)

Manuskript och brev

av redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen av Idun, ej till någon särskild medlem av densamma.

Om familjehögtider, konst

1

2

mai 1919

- 1, 2. Löjtnanten greve Carl Douglas. Grevinnan Maria Douglas, född von Schlichting.
3. Jur. dr Rechtsanwält (assessor) Gustav Friedrich och Brita Friedrich, född Carl Larsson.
- 4, 5. Olefine Moe-Thorszell vid 70 år. Olefine Moe, ungdoms-porträtt.
6. Mor och barn. Skulptur av Anna Petrus.
7. Huvud av M. A. Skulptur av Anna Petrus.
8. En tredubbel bröllopshögtidlighet ägde nyligen rum i Uppsala domkyrka, varvid majoren Anders Sjöstedt och hans maka, f. Gullberg, firade sitt silverbröl-

3

FÖR NÅGON TID SEDAN FIRADES PÅ slottet Langenstein i Baden ett lysande bröllop, då löjtnanten vid Livregementets dragoner greve Carl Douglas sammanvigdes med fröken Maria von Schlichting, dotter till preussiske översten Joachim von Schlichting och hans maka, född friherrinna von Froben. Den unga, charmanta grevinnan Douglas tillhör i sig själv en bekant tysk militärsläkt — såväl hennes farfar, Sigismund von Schlichting, som morfars, friherre Anton von Froben, voro framstående tyska generaler och militärskriftställare. Greve Douglas är son till avlidne riksmarskalken, greve Ludvig Douglas och hans efterlevande maka, född grevinnan Ehrensverd.

Ätten Douglas är en av dessa gamla historiska ätter, vilkas ursprung förlorar sig i sagans dunkel. Från 1200-talet långt in i nyare tid var ätten en av Skottlands mäktigaste släkter, som i flera århundraden djupt ingrep i landets öden — genom upprepade släktförbindelser med det Stuartska konungahuset var ätten också vid flera tillfällen mycket nära att intaga den skottiska tronen. I detta sammanhang må det egendomliga förhållandet påpekas,

att av Skottlands gamla historiska släkter de tre mest namnkunniga — Stuart, Douglas och Hamilton — alla förgrenat sig till vårt land. Ätten Douglas, som under tidernas lopp innehaft en mängd skottiska, engelska och franska earl- och hertigtitlar, fortlever än i dag i England, och som ett egendomligt utslag av det engelska titelväsendet kan nämnas, att den nuvarande huvudmannen för huset Douglas bär titeln hertig av Hamilton, medan huvudmannen för ätten Hamilton i våra dagar är hertigen av Abercorn.

Att här om ens aldrig så flyktigt uppräknade ätten Douglas' många märkliga män och kvinnor skulle föra allt för långt — en hel historisk litteratur föreligger om ätten. Otaliga äro också de krigiska bragder och romantiska äventyr, som i sägen och dikt förknippats med namnet Douglas. Så har Walter Scott som hjälten i sin roman "Castle dangerous" den sir James Douglas, som var kung Robert Bruces vapenbroder, och i en annan av Walter Scotts romaner, "Fair maid of Perth", skildras det av sir Archibald Douglas 1402 föranstaltade mordet på hans sväger, tronarvingen David Stuart. Denne

6

sir Archibalds försoning med Percy — "Hetsporren" kallad — samma uppror mot England i första delen av Shakespeares Othello. Och en James Douglas, som brunn just mot "Hetsporren" i en av Froissarts berättelser och han är även besjungen i "Otterburn" och i den "chase", den senare av Runskan. Och ännu en gammal Douglas, som skildras i Douglas och hans olyckor, som Löwes vackra och med fram i tiden har sir James dödad i en duell, skildrats i roman "Henry Esmond". Ätten litterära relationer by dess egna led har utgått till Gavin Douglas på 1500-talet leda renessansen i Skottland. Igen är att erinra om den kända litterära bilden av den Snoilskys "Vapenbröderna". Den Douglas, Snoilsky för ättens svenska gren, kom i Gustaf II Adolfs dagar som svensk fältmarskalk. Den svenska ätten Dougl-

8

9

och sällsynta anor. -:- -:-

lop, och samtidigt firades
bröllop mellan deras son
löjtnanten vid K. fortifika-
tionen Sten Sjöstedt och frö-
ken Margit Bergström, och
löjtnanten vid K. Norrlands
dragonregemente Elias Ahl-
qvist samt deras dotter frö-
ken Svea Sjöstedt. Vår
gruppbild längst till vänster
återger hela bröllopskaran:
i mitten i förgrunden silver-
brudparet och på sidorna om
dem de båda unga brudpa-
ren. E. L.:son Finn foto.

9. Dirk Hals: En fest. Från
Holländska utställningen i
Konstakademien.

10. Se artiklar om Fried-
richs och Brita Larssons
bröllop.

ed sin dödsfiende Henry
ad — och deras gemen-
nds konung framställes
es drama "Henrik IV".

1388 i slaget vid Otter-

satte livet till, behand-

frömda medeltidskrönikor

i den skottska balladen

engelska sången "Chevy

eborg översatt till sven-

skottsk ballad, "Archi-

rar en annan medeltida

är ju allmänt känd ge-

tryckande musik. Längre

Douglas, som 1712 blev

i Thackerays berömda

På tal om alla dessa

ör också nämnas, att ur

n skald av rang, biskop

et, vars dikter anses ind-

ds litteratur. Och slut-

för oss svenskar mest

ågon Douglas — den i

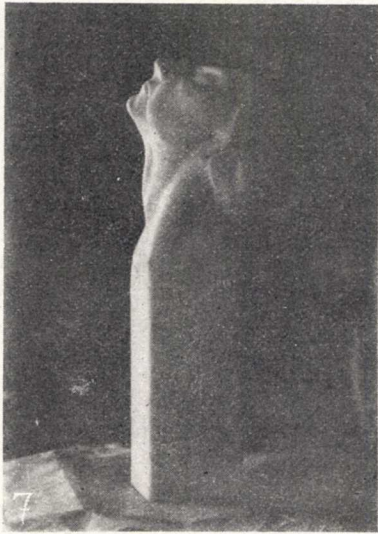
besjungit, är stamfadern

bert Douglas, som 1631

tjänst och slutade sina

skalk, riksråd och greve.

as upptogs 1848 även i

badensiskt grevestånd med sedermera överstekam-
marjunkaren greve Carl Douglas, som nämnda år
gifte sig med grevinnan Louise af Langenstein och
Gondelsheim, en dotter till storhertig Ludvig I av
Baden. Och genom henne — sin farmor — får
löjtnant Carl Douglas en synnerligen vidsträckt och
egenartad skyldskap med ett flertal av Europas
furstehus under senaste tider.

Sälunda blir han fyrmänning med kronprins
Gustaf Adolf och prins Wilhelm av Sverige, lik-
som även med drottning Alexandrine av Danmark
och tyska kronprinsessan Cecilie. Härvidlag går ju
åldern bra ihop, men mera egendomligt är att den
31-årige greve Douglas också är fyrmänning med
framlidne kejsar Frans Josef och med dennes ge-
mål, kejsarinnan Elisabet och vidare med framlidna
konungarna Albert och Georg av Sachsen liksom
också med den förres gemål, drottning Carola, som
var dotter till prinsen av Vasa. Även med kejsar
Alexander III av Ryssland, far till tsar Nikolai II,
råder samma släktskap och denna lista över den
nuvarande svenska generationen Douglas släkttör-
bindelser inom Europas furstehus kan ytterligare ut-

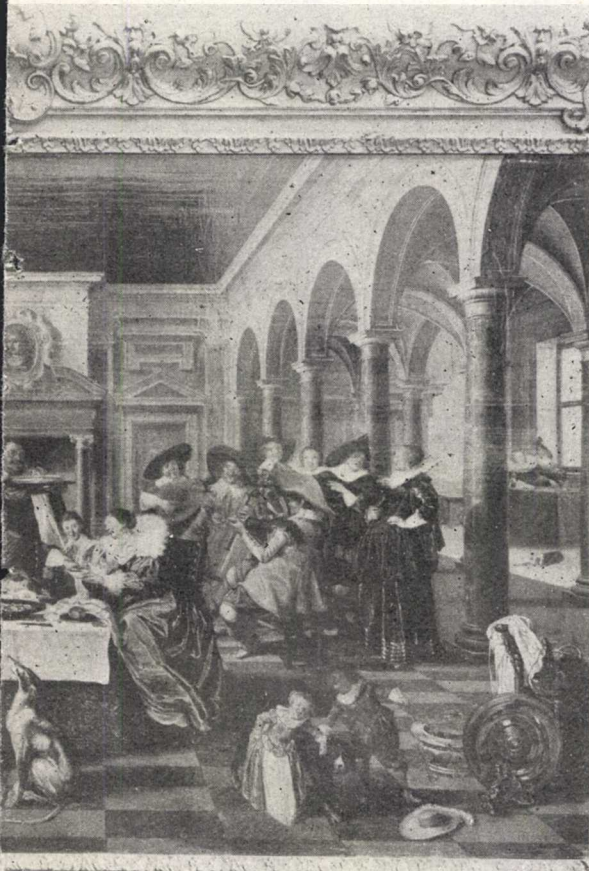
ökas till Italiens, Rumäniens m. fl. dynastier — som
synes en högst förnämlig släktkrets.

Slutligen även ett par påpekanden av genealogiskt
intresse. Greve Douglas' mor heter som nämnt i
sig själv grevinnan Ehrensvärd och med början räknad
från henne och sedan upp genom nära fyra
århundraden går en släktkedja av idel kvinnor —
dotter och mor i tio led — fram till Erik XIV:s
dotter Virginia, eller med andra ord kung Erik
börjar och greve Carl Douglas slutar en kedja, där
alla mellanliggande direkta led äro kvinnor. Ge-
nom en av sina anmödrar från 1600-talet, som var
född grevinnan De la Gardie, är greve Douglas även
ättling av Johan III och då han så också genom
sin härstamning från Badens furstehus kan räkna
Karl IX bland sina förfäder, är han alltså ättling
av Gustaf Vasa genom dennes samtliga tre söner
på Sveriges tron — ett ytterst sällsynt gene-
alogiskt fall.

KARL LÖFSTRÖM.

*

Ett på sitt sätt säreget och stämningsfullt bröllop
ägte härom dagen rum i Liljevalchs konsthall i
Stockholm, där Carl Larssons dotter Brita samman-

vigdes med jur. dr Rechtsanwält (assessor) *Gustav Friedrich* i en av de salar, som rymma minnesutställningen över den bortgångne konstnären. Själva vigselakten förrättades i det rum, där kartongerna till Nationalmuseifreskerna hänga, och det lilla med azaleor smyckade altaret hade rests just framför målarens självporträtt å en av dessa.

På vår bild å föregående sida syns i mitten brudparet, till vänster (från åskådaren räknat) om de unga brudens moder, fru Karin Larsson, och till höger om dem brudgummens moder. Till höger om henne sitter kyrkoherden i Tyska församlingen dr G. F. Sterzel, som förrättade vigseln, och ytterst i raden en gammal åttioårig moster till Carl Larsson. Ytterst å andra hållet sitta överstinnan Linderdahl och fru Kinnander.

De fyra unga par, som stå i mitten, tillhöra alla den yngre Carl Larssonska generationen: de åro från vänster räknat hans son Pontus med dennes fru, fru Lisbeth Brunkman, född Larsson med man, Kerstin och Esbjörn Larsson-Hytte samt Suzanne Ranström f. Larsson med sin man d:r R. Ytterst till höger synas direktör Torsten Laurin samt skriftställaren Carl G. Laurin med fru. De båda herrarna längst till vänster åro överste Linderdahl och häradshövding Kinnander, vilken senare har sitt och sin hustrus lilla "Wienbarn" framför sig.

Mången menar, att längst ung håller sig den, som intensivt lever med i det verkliga livet. Men är det icke snarare så, att mest och bäst ung förblir den, som förnämligast lever i den dröm, vilken är en del

av konstens väsen och skänker oss den "andra värld", förutan vilken denna vore grå och tom som döden?

Ätminstone tänker man så, när man sitter och talar med operasångerskan fru *Olefine Moe*. Sjutio år är hon — blev det den 18 mars — men den vackra gamla damen med det vita håret, den klara stämman och de kloka, milda ögonen har den ungdomlighetens charm, som konsten förmår ge åt dem, som alltid förbli dess barn, och som kommer ålderdomens resignation att likna den tidiga ungdomens ljuva vemod. Hon hör också till dem, som ännu långt inne i "Stövets Aar" oförtrutet arbeta med det, som aldrig blir till stoft: sin konst. Sina sex, sju timmar om dagen håller hon på med att ge lektioner, och på Operan och konserter får man ännu ofta se den gamla damen. Och mellan arbetets stunder komma drömmens — och hon visar besökaren den härliga utsiktsvrå, hon har i sin Östermalmsvåning en fyra, fem trappor upp och från vilken man ser ut över stadens tak och torn, mot rosiga skyar, när det gryr, och mot stjärnor, när det kvällas. "Den utsikten har hjälpt mig genom mycket", säger hon med en röst, som säreget uttrycksfull alltjämt, liksom gester och väsen förräder konstnärinnan, primadonnan — —

Ty primadonna var *Olefine Moe* en gång för vår lyriska scen. Född i Bergen, kom hon tidigt till Stockholm, där hon på 1870-talet framträdde på Stora teatern. Efter att hennes lärarinns val hade bestämt hennes debutroll som "Martha", följde hon inför rollen n:r två sitt hjärtas val och det föll på

Angèle i "Svarta dominon". Man avrådde henne: den operan går inte här, sadet det. Men den nya Angèle kom och segrade. Därpå uppträdde hon i en hel rad opera-comiquesaker, alltså de egentliga speloperorna, och när dessa då vunno segrar som knappast senare, så innebar detta väl främst, att hon segrade i dem.

Fru Moe var gift med kapellmästare Oscar Torsell, och hennes döttrar åro fru Astrid Torsell-Eide och fru Margit Grut, gift med arkitekten Torben G. Till börden norska, har hon blivit helt och hållet svenska, helt till tankar och nästan helt till språket (och detta lilla "nästan" i de livliga tonfallen är det just, som verkar så pikant). "Norrmännen", säger hon, "ja, de åro nog snälla och så, men, men — — Första gången jag var här i Stockholm, hörde jag ofta, hur folk gjorde sig lustiga över norrmännen och då gick jag in för mig själv och grät. Men när jag efter fem veckor kom hem till Norge igen, då såg jag ju, att de hade rätt, som sagt på det viset — —"

E. TH.

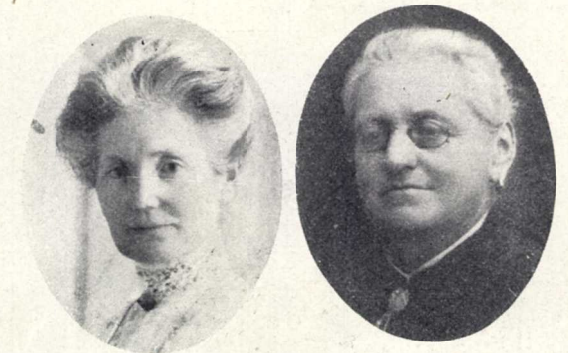
Anna Petrus' skulpturutställning i Svensk-Franska konstgalleriet är visserligen endast ett fragment av ett helt, varom de samtidigt utställda fotografierna bära vittne; de flesta och största av den unga konstnärinnans verk förstördes, när Tennisaviljongen, där hon hade sin bostad och ateljé, brann ner blott en veckas tid innan utställningen skulle öppnas. Men de fjorton arbeten, som utställas, åro dock, redan de, starka och vackra vittnesbörd om en konstnärsgärning, buret av ett alltför säkert kunnande och en alltför ihärdig vilja, för att någon yttre olycka skulle kunna stäcka den.

Blott en stor figural komposition har kommit med, "Mor och barn", och vid en jämförelse med fotografier av de förstörda figursakerna märker man, att denna icke hör till de för skulpturisen mera karaktäristiska. Hon har här icke så mycket som i de andra arbetena, också i viss mån huvudena, byggt upp inifrån och utåt; i stället har hon utgått från blocket och i detta inkomponerat figurerna. Det mjuka i ytbehandlingen samverkar här med det mäktiga i linjen. Det är sällan, man i skulptur möter en framställning av moderskärlek, som är så fri från allt "sötaktigt" som denna. Den ger intryck av den rent av animaliska styrkan i moderskärleken — en naturkrafts vildhet och på samma gång det besjälade i ömheten; denna mot barnet och jorden böjda moder, naturbunden och likväl besjälad, är som ett stycke tragik och på samma gång dock en hymn — —

Bland huvudena åro "Kvinnohuvud", det här avbildade huvudet "M. A.", "Detalj" och "Pierette" särskilt anmärkningsvärda. I "Kvinnohuvud" — för att nu stanna vid ett enstaka av arbetena — lägger man märke till stiliseringen och till den fina utuddningen av alla kantiga detaljer. Vilken själfullhet har icke fångats med denna liksom skälvande mun, vilken mystik ligger icke i detta kvinnoansikte, som ler mot oss ur en förstelnad och dock levande form!

E. TH.

Porträtt till dagskrönikan.

Anna Bunth.

Sophie Thornborg.

60 ÅR FYLLDE DEN 27 MARS SKOLFÖRE-
ståndarinnan fröken *Anna Bunth* i Malmö. Jämte sin syster, fröken *Eva B.*, innehar och leder fröken *B.* den utmärkta och aktade flickskola i Malmö, som bär de båda systrarnas namn och som grundades av dem år 1887.

Änkefru *Sophie Thornborg*, född *Wimmercrantz*, har avlidit i Jönköping, några och sjuttio år gammal. Fru *T.* var född i Härnösand, där hennes fader var rektor vid elementarläroverket. Redan tidigt framträdde hennes ovanligt stora musikaliska begåvning, som t. o. m. segrade över hennes lust för de universitetsstudier, hon redan påbörjat.

Under den tid, hon genomgick Musik. Akademiens konservatorium, bodde hon hos en släkting, *Fredrika Linnell* och står även nämnd i *Lotten Dahlgrens Norrlandska släktprofiler*. Såsom bemärkt elev vid akademien, fick hon ofta uppträda även inför de kungliga.

I det Linnellska hemmet, såväl i Stockholm som

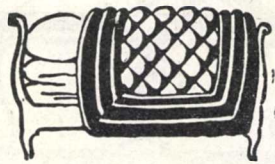

HYLIN'S EAU DE COLOGNE

”E·d·C·”

har en utsökt frisk, behaglig och varaktig doft och verkar styrkande på nerver och hud. Den exklusiva damvärldens favorit-Eau de Cologne. Köp en flaska på prov. E·d·C· säljes överallt.

DUN TÄCKEN

Varma, hållbara,
eleganta.

J. SVENSSON & BOURGARDT
Täckfabrik och Fjäderrenseri
VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Riksstel.
28 &
121.

STEINWAY

Ensamagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasinet
Skeppsbergsgatan 32, Stockholm.

Gyllenhammar
Hafre-Gryn, Hafre-Mjöl, Hafre-Must
För Finsmakare en läckerhet

OBS! Gyllenhammars pak. Hafre-
must för kläna personer och barn.

Hittebarnet

är en spän-
nande, väc-
ker, känslig
och gripande
bok av H. A.
Foss (öf. r.
till Torparpojken). Övers. fr. norskan. 2 del.
Häft. 5 kr., inb. 6 kr. Verklig flickbok.
Lindblads Förlag, Mora.

EN KOPP
HULTMANS
RENA
CACAO

är det bästa
på hela dan!

PARAMINT
PASTILLER

FÖRORDAS AV LÄKARE.

vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta vid
epidemier.

SÄLJAS ÖVERALLT

A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontr. förl.: PROFESSOR A. VESTERBERG.

på "Lyran", blev hon mycket bemärkt och uppburen för såväl sin skönhet som sina talanger. Rättänkande, ädel och god vann hon många vänner.

Under sitt änkestånd var fru T. flera år bosatt i Motala, där hon undervisade i fiol, violoncell, piano och flöjt, och hon var mästare för åtskilliga synnerligen vackra kompositioner. En av dessa "När får jag ro?" sjöngs vid hennes begravning i Jönköping.

Herman Österdahl.

Redaktionssekreteraren i Sydsvenska Dagbladet Snällposten i Malmö Herman Österdahl fyllde den 1 april 50 år.

Redaktör Ö. är en nitisk och dugande tidningsman, som i väsentlig mån bidragit till att hålla den tidning, han arbetar i, i den rangställning, den intar. Som människa är han älskvärd och hjärtegod som få.

I Malmö har han varit med om att sätta åtskilligt i gång. Sälunda var han bland stiftarna av Svenska Journalistföreningens södra krets, av Sydsvenska Tidningsmännens understödsförening och sjukkasse, och av Föreningen för friluftsläkar (vari han är v. ordf.), och vidare har han varit med om att stifta Malmö kammarmusikförening, Malmö orkesterförening (av vars styrelse han är medlem), samt Sydvästra Skånes sjuktransport- och räddningssällskap (vari han är sekreterare och ledamot av förvaltningsdirektionen). Ö. var vidare ledamot av den första teaterkommittén i Malmö för utredning om ny teater, och till Malmö teaters 100-årsdag skrev han det omfattande arbetet rörande teaterns historia.

Vårtecken i de stora modehusen.

Vårens moder börja nu taga fast form och Stockholms stora modefirmor samla en tacksamt häpnande dampublik till sina mannekänguppvisningar.

En av de första uppvisningarna var *Birgittaskolans*, som hade en mängd vackra saker att bjuda på, även för barngarderoben. Den här avbildade klädningen var i svart tyll med bårder i marabou och visar, som man ser, ansatser till den krinolin, som lär vara vårens tecken i Paris, men väl dock aldrig skall bli sommarens i Stockholm.

En mycket vacker mannekänguppvisning hade också *Nordiska Kompaniet*. Reportern vill söka i få punkter sammanfatta intryckens mängd. Alltså; hon skådade plisséernas mångfald: hela plissékjolar, plisserade volanger, vita plisséer kring hals och armar. Vidare en myckenhet pierrotkragar och kragar, uppstående i nacken. Stilfull var en rak klädning i shantung med skarp kring höf-

Krinolinklädning från Birgittaskolan.

GAHNS MANIOL

DET BÄSTA
FÖR HUDEN
I ALLA VÄDER

DÄLIG, felaktigt sammansatt skokräm är sämre än ingen, ty den förstör lädret. Begär uttryckligen VIKING och tag ingen annan.

Den bästa belöningen
för snälla barn: en kopp

THULE
CACAO

"Viyella" Flonel

(Namnet Viyella är inregistrerat)
är i alla avseenden hälsosamt, starkt och elegant till
**SPORTSSKJORTOR
OCH SPORTSBLUSAR**
(Tennis-, motor- och segelsport). Viyella flanel krämer inte och bevarar alltid sitt vackra utseende samt är världsberömt för sin goda mjuka kvalitet.

För att vara säker på att få den äkta Viyellan lägg då märke till att namnet är påtryckt tyget eller plagget.

Är det svårt att få Viyella, skriv då till
WILLIAM HOLLINS & CO., LTD.
Newgate Street, London E. C., England
som uppger Eder närmaste detaljhandel

Varemerke.

Grummes Normal-Tvål

Innehåller blott c:a 11 %, men de flesta utländska tvätt-tvålar 30-40 % vatten. Vattnet blir dyrt om Ni köper utländsk tvätt-tvål. Använd därför endast GRUMMES NORMAL-TVÅL och

spar pengar

PROMENADDRÄKTER DAMKAPPOR

STILFULLA! - PRISBILLIGA!
MÄTTBESTÄLLNINGAR EN SPECIALITÉ.

ARTHUR BALLIN
13 MÅLARTORGET 13
OBS. I 2 TR.

NYA OCH BÄTTRE TRYCKKNAPPAR FRÅN NORDAMERIKAS FÖRENADE STATER

TWINITY härstammar från Nordamerika. Den kommer att vinna Eder ynnest därför att TWINITY betjänar Eder bättre än någon annan.

TWINITY har en evinnerlig fjäder som håller fast till Eder finger öppnar densamma. TWINITY förändrar aldrig sin originala glans: alltid ny och glänsande som en ny slant. Är garanterad att inte förlora glansen. Är så flat att inte strykjärn eller vridmaskin kan krossa en TWINITY. Kanterna äro mästerskapligt prässade vilket förhindrar träderna eller tyget från att sköras.

TWINITY tryckknappar levereras på anslående färglagda kortor. Där är sex storlekar—i svart och vitt—en passande storlek att användas för alla tyger.

Försök TWINITY tryckknappar—Om Eder handlare handels-evis inte har dem på lager så skicka hans namn på samma gång som Ni inneslutar en dollar, endera i Postanvisning eller Bankväxel, och vi skola sända Eder, postarvode betalt, fyra kortor (144 tryckknappar) i svart och vitt.

FEDERAL SNAP FASTENER CORPORATION
25-29 West 31st Street Dept. S1 New York
Kabel adress: Effesefcco Newyork All codes

terna och rosett bak med långa ändar. Vidare var att anteckna: av aftontoaletter t. ex. en i blått siden med krinolin och en krans av rosor kring höfterna, raka promenaddräkter med långa jackor, väst och vit plissékrage, samt tennisdräkter: kjol i vitt plisserat ylle med silkesweaters i smaragdgrönt, tegelfärg eller blått.

Religiös litteratur.

KANSKE ÄR DET EN HELT NATURLIG sak, att i den diskussion, som följt på utgivandet av de tre volymerna *Det andliga nutidsläget och kyrkan*, uppmärksamheten företrädesvis riktats på de starkt kritiska och negativa inläggen, som förekomma där. Detta synes mig emellertid vara att beklaga, då därigenom några av de allra bästa, mest givande framställningar av brännande religiösa problem, som sett dagen i vår tid, ej bliva så beaktade som de förtjäna. Jag tänker särskilt på Emilia Fogelklous "*icke de dödas utan de levandes Gud*" samt Lydia Wahlströms "*Kristustro och Guds-tro*". I båda fallen är det det rent fundamentala i den kristna åskådningen, som utgör föremålet för undersökning — för skrupulöst ärlig, orädd analys. Jag tror, att ingen människa, som en gång stått inför den pinande frågan: "Är ej i själva verket den religiösa upplevelsen en ren illusion, som en vacker dag kommer att kunna kartläggas och förklaras på naturligt sätt av på området hemmastadda religionspsykologer?" skall kunna underlåta att bringa Emilia Fogelklous ett varmt tack för att hon haft mod att så oförskräckt och helhjärtat se problemet i ögonen och för att hon levat sig fram till tro på verkligheten i upplevelsen.

Och Lydia Wahlströms 20-sidiga uppsats är mer än tjugotals religiösa avhandlingar ägnad att göra klart för vår tids människor, att den moderna bibelforskningen, så långt ifrån att skymma Kristus för oss, i stället gör honom levande och verklig på ett alldeles nytt sätt, och detta icke genom att framställa honom endast så som den vise och kärleksfulle religionsstiftaren, utan såsom världens fräl-sare, utan vilken vi varken orka leva eller tro.

Även andra starkt positivt hållna artiklar i arbetet skulle kunna nämnas, men knappt någon synes mig nå upp till den övertygande kraft som de båda nämnda. — Uppfriskande på grund av sitt frejdiga mod samt röjande ett starkt och mycket förklarligt behov att reagera mot alla de nedsättande, vänligt ned-låtande eller beklagande omdömena om kyrka och prästerlig gärning i våra dagar är pastor Axel Luttemans inlägg "*Om kyrkan och prästkallet*". Den, som fått vara med om ett eller ett par kyrkliga ungdomsmöten, vet, att den skildring förf. giver, icke utgör någon skönmålning. Säkert har man rätt att påstå, att en av orsakerna till att, såsom det sagts, kyrkan växer sig starkare för var dag som går, ligger däri, att så många av Sveriges unga prästerskap tagit sig an Sveriges ungdom på sätt som skett.

Ett annat tecken på det nya, sjudande livet i Sveriges kyrka är den mängd förträffliga arbeten i religiösa frågor, som utgivas på *Diakonistyrelsens* och *Sveriges kristliga studentrörelsens* förlag. Samma värvind, som man känner susa emot sig på sommarmötena, fläktar här fram. Så kan exempelvis nämnas det föredrag av normannen prof. Lyder Brun, *Jesus i ljuset av historisk forskning*, som i översättning av pastor O. Krook föreligger på sist-nämnda förlag — ett helt litet häfte till 90 öre men tack vare förf:s lärdom, klarhet, ärlighet, fromhet och innerlighet en verklig pärla för alla dem, som längta att få en översikt av frågans läge men som ej ha möjlighet att själva skaffa sig en sådan. — Vidare "*Religionen och tiden*", innehållande bl. a. uppsatser av ärkebiskop Söderblom: "*Kristi församlings väg i denna tid, Ny gammal förkunnelse*" samt E. Liedgren: "*Tidens religiösa längtan*". Läroverksadjunkten Liedgren, som under de senare åren i Vår lösen skrivit en del uppmärksammade essayer om religiösa inslag i modern diktning, söker här med såväl svensk som utländsk litteratur såsom bakgrund — exempelvis Benson, Rathenau, Wells, Helge Rode, Bojer, Garborg, Martin Kock — skildra den religiösa längtans psyke i våra dagar.

Religiösa böcker för ungdom.

Ett standardverk på sitt område, synnerligen lämpligt såsom konfirmationsgåva, är Oscar Mannströms *Kristlig konst*. Den första hittills utkomna delen behandlar *Kristusbuden* från äldsta tider till våra dagar. Ett sådant arbete kräver stora förutsättningar: djupgående studier såväl på det kyrkohistoriska som estetiska området, skarpsinne samt en fin och pietetsfull uppfattning av de verkligheter som skröpliga människor sökt bära fram en bild av. Författaren är att lyckönska till det sätt, varpå han löst den svåra uppgiften. För bibliotek av alla slag är *Kristlig konst* en mycket välkommen gåva, men den har så mycket att giva varenda religiöst intresserad människa, att den i hög grad förtjänar att bli även en hemmets bok. Såväl den slösande rikedom på illustrationer — försedda med mycket värdefulla upplysningar — som utstyrseln i övrigt, gör förlaget all heder. Det är en förmögen njutning att i dessa dagar få en bok med sådant papper i sin hand.

Bland biografier, lämpliga för ungdom, må

**A.B. FÖREADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG**

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin. Stockholm: Drottningg. 28. Göteborg: Arkaden. Malmö: Österg. 28. Norrköping: Drottningg. 16. Gävle: N:a Kungsg. 26.

"FINESS"
A.B. ÖREBRO SKOCCREAM

SINGER

Syboardsmaskiner

EUCALYPTUS

är välsmakande, kraftigt verkande vid förkylningar hals- o. strupåkommor etc.

Weydes Tekn. Fabriks A/B., Norrköping.

ZENITHS

Vaxt Margarin
är det förnämsta

Ferrin

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande.

Föreskrives av många läkare.

Fås på apoteken.

*H. E. Ekströms
patenterade
Jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik*

**OLJE-
MÅLNINGAR
AQVARELLER**
av Sveriges förrnämsta
konstnärer

A.-B. C. E. FRITZES
K. HOVBOKHANDEL
Fredsgatan 2

KARL H. NYMAN
Specialaffär för
DAMUTSTYRSLAR
17 HAMINGATAN
43 DROTTNINGGATAN
STOCKHOLM

Kaffet stiger, blanda därför med

**VICTORIA
KAFFE**

**Bästa
Kaffe tillsats**

Irullar à 25 och 50 öre.
PEHR FRICKS FABRIKER, MALMÖ.

**ELEKTRISKA KOKKÄRL AV
ALUMINIUM**

ELEGANTA PRÄKTIGA
LÄTTA ATT HÅLLA REHA
INGEN GIFTIGA OXIDER
INGEN OFÖRTÄNING
TAGA EJ SKADA
VID TORRKÖNING

ELEKTRISKA A.-B. SKANDIA
STOCKHOLM

särskilt framhållas ett par i sin enkelhet och sitt manliga allvar gripande skildringar av två unga kristna studenters liv: *Hugh Beaner* av R. Speer (övers. fr. eng.) samt *En medicinare* av L. Petersen (övers. fr. danskan). Inför dessa båda känner man starkt vilken makt kristendomen har att skapa helgjutna, arbetsdugliga, glada, in i lidandet och döden modiga människor. — Ihågkommas böra också Elias Grips skildring av *J. O. Wallins liv och verksamhet* och biskop Eklunds lilla *Wikner-biografi*. De, som äro i tillfälle att ge de unga ett större verk, erinras om de volymer av *Wikners samlade skrifter*, som nu kommit ut på Bonniers förlag. Någon som helst anbefallan i detta stycke är naturligtvis obehörlig.

En av gångna tiders religiösa tänkare, som på grund av sitt allvar och gripenheten inför kristendomens centrala frågor kommit vår tid nära på ett alldeles särskilt sätt, är Sören Kierkegaard. Hur mycket han, oaktat djupgående skiljaktigheter i fråga om historisk uppfattning av de heliga skrifterna, betyder för vår tid, synes därav, att man allt som oftast möter tankar och yttranden av honom i religiösa uppsatser. En av de främsta Kirkegaard-kännare i vårt land, doc. T. Bohlin, har i en avhandling av utomordentligt stort intresse, *Sören Kierkegaard och nutida religiöst tänkande*, vetenskapligt behandlat Kierkegaards-problemet. Högst tacknämligt är, att docenten Bohlin därjämte skänkt oss en framställning på området, tillgänglig för även helt unga människor, som äga allvar nog att vilja stifta bekantskap med Kierkegaard. Arbetet bär titeln *Sören Kierkegaard. Drag ur hans levnad och personlighets utveckling*.

— Redan omnämnda i denna tidning äro Natanael Beskows predikningar över *Fader vår*, med bl. a. den djupa och gripande framställningen av *Bönens mysterium* samt Ebba Paulis *Eremiten*, innehållande flera legendartade noveller, vilka på grund av sin vidhjärtade förståelse, ideella höghet och konstnärliga utformning osökt föra tanken på bl. a. Selma Lagerlöfs medeltidslegender. — Ovannämnda båda böcker äro så mycket mer förtjänta av uppmärksamhet, som inkomsten av dem tillfaller Birkagården, vilken institution är i synnerligt stort behov av ekonomiskt stöd.

MARIE LOUISE GAGNER.

Medan ridån är uppe.

EFTERSOM KVINNORNA BEFINNA SIG I majoritet även bland teaternas publik, borde Herman Sudermanns komedi "Ett gott rykte" på Dramatiska teatern ha vunnit deras livliga tillslutning på grund av toalettyllexen på scenen. Jag tror mig ha räknat till ej mindre än sex raffinerat eleganta klänningar fördelade på två skådespelerskor. Och det borde ha varit nog för att sätta färg på pjäsens fyra akter. N. K:s mannekänguppvisningar bleve egentligen ganska överflödiga, därest våra ledande teatrar vår och höst presenterade toalettkomedier, i vilka de senaste moderna demonstrerades med samma utsökta elegans som fruarna Hedberg och Zanderholm göra det i Sudermanns stycke. Och med tiden vänjde vi oss nog vid att bortse från pjäsens innehåll, sålunda överflyttande hela vårt intresse från dramatiken till damkonfektionen.

Ännu ha vi emellertid ej hunnit så långt, och därför blev Ett gott rykte en ganska stor besvikelse. Sudermann tillhör utan gensägelse de teaterförfattare, som kunna sin konst, och hundratals stockholmska teaterkvällar ha illuminerats av hans skapartalang. Vem minns icke "Ära", "Hemmet", "Sodoms undergång" — scentekniskt ypperliga och mitt i det konstruerade händelseförloppet ej så få glimtar av sanning. Ett gott rykte är idel konstruktion och själva ämnet lämnar åskådaren oberörd. Det enda man minns är fru Zanderholms distinkta och temperamentsfulla replikering och fru Hedbergs äkta värme i en upprörd scen samt hr Kåges rouétyp. Eljes tomt och öde — ingen ande svävande över vattnet.

På Intima teatern går ett engelskt lustspel, "Änkelen" av K. Somerset Maugham, med fru Bosse i den kvinnliga huvudrollen. Uppslaget är hämtat från de överraskande äktenskapliga förvecklingar världskriget medförde genom att de döda på sina håll levde upp igen. Här resulterar det i att en fru plötsligt befinner sig vara hustru till två män, på en gång.

Utvecklingen av historien är stundom provande släpig och spelets tröga tempo förbättrar ej saken. Men det vore å andra sidan orätt att förneka styckets komiska förtjänster, särskilt i första akten.

Fru Bosse gör sin roll med virtuositet, men överdriver nödigt, flaggar för replikerna som det heter på teaterspråket och har för många mimiska choser med sitt täcka ansikte. De trånga lokaliteterna på Intima teatern avslöja obarmhärtigt dylika förlöpnings. De båda äkta männen spelas av hrr Fröberg och Lundell. Deras inbördes tävlan att befria sig från förtrollerskan-hustrun har flera dråpliga moment, men det är blott hr F. förbehållet att vara en smula rolig. Hans motspelare står alldeles främmande för uppgiften och kan minst av allt inbilla någon att han är engelsk kapten. Fru Appelberg samt frökarna Dörum och Nelson göra sig förträffligt i smärre roller.

ARIEL.

**Schweizer's
Siden**

direkt från Schweiz, tull- & portofritt till bostaden.
Begär redan idag prover på garanterat solida nyheter till dräkter och blusar i duchesse, foulards, taffetas, crêpes, voile etc. från kr. 4.25 pr. meter. Nya bomullstygger för sommarkläder från kr. 2.15 pr. meter. Särdeles rikhaltigt urval i såväl svart som vitt och kulört. Vår kollektion sändes Eder mot 20 öre i frimärken.
Samtidigt rekommendera vi vår kollektion i klädningar och blusar, färdigsydda eller endast avpassade, med äkta Schweizerbroderier på batist, voile, opaline etc. från kr. 8.25. Denna kollektion sändes Eder. Likaså mot 20 öres frimärke till benäget påseende.

Schweizer & Co Luzern S 3 (Schweiz)

MUSTAD'S VÄXT-MARGARIN

BEGÄR HÖGSTA MÄRKET:

**MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"**

Drick varje dag

Setons The

Sällsynt fin smak.

A.-B. G. MAREN & Co - STOCKHOLM.

REGISTER-VÄRDMÄRKE

Holmbergs kontrollerade trädgårdsfrö.

Holmbergs Villa-kollektion (till 125 kvm. jord) kr. 9:—
Holmbergs Egnahem-kollektion (till 60 kvm. jord) kr. 5:—

Välfyllda 25- och 15 öres portioner av de i vårt land mest förekommande köksväxt- och blomsterfrösörterna. Begär portionsorderlista!

Fröblandning för gräsmattor, trädgårdsredskap m. m.

Vår rikt illustrerade och instruktiva katalog sändes på begäran gratis och franco till alla intresserade.

ALGOTT HOLMBERG & SON
Trädgårdsavdelningen
NORRKÖPING

Det är över-
Draskande
behagligt med
några droppar

Barnängens
**KÖLNER-
VATTEN**
i tvättvattnet.

Cloettas

Guld-Cacao
och
Choklad

Oumbärliga i
skog och mark

SELLBERG & C:o
Fröhandel
ETABLERAD 1844

Frökatalog

för 1920 är utkommen
och tillsändes på begäran gratis och franko.

1 Övre Munkbron - Stockholm 2
Riks tel. 2010 Allm. tel. 1076

1920

års modeller i

BARN- vagnar

Priskurant på begäran.

Levin Östring

57 Kornhamnsg 57

M. ZADIG'S

Shampooing-Pulver
renar håret, borttager mjäll,
slycker hårrolen, befördrar hårväxten,
dess användande är
en verklig njutning.

Löfmark & Haglunds
PIANO

ST. NYGATAN 55, MALMÖ.
Säljes även på avbetalning.

PIX

Till skydd då Amor bjuder fäst,
PIX är bra o. **PIX** är bäst!

Askar i förseglade omslag: 75 öre
och i påsar: 25 öre.

GÅSHAGA

RESTAURANT
SÖDRA LIDINGÖN

UNDER HELGDAGARNA BÄSTA TILLFLYKTSORT
GOD MAT - FINA VINER - HÄRLIGT LÄGE

ALLM. BREVIK 11 Vördsamt NORE LINDGREN RIKS BREVIK 126

Etablerad 1847.

Allcock's Plåster

EAGLE BRAND.

Världens Mest
Betydande Utväxtes
Läkemedel.

Smärtor i Ryggen.
Intet plåster kan jämföras med
Allcock's. Förmår starka klena
ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i Sidorna
lindras hastigt af *Allcock's Plåster*
på samma gång som det stärker
sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster.
Det är ett Universalmedel, som säjdes i alla apotek
öfver hela den civiliserade världen. Kan påläggas
hvarhålst smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behof af ett piller,
TAG DÅ
UTAF **Brandreth's Piller** (Est. 1752.)

Vid förstoppning, gallejuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc.
FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.
ALLCOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT.

(Forts.)
N:r 25. Vore så innerligt tack-
sam för ett gott råd angående mitt
hårs skötsel. Det har på senare
tider tunnats av betydligt, och har
jag därför börjat massera det och
borsta det flitigt var eller var-
annan dag. Nu har jag hört att
äggula och konjak skall stärka
hårrötterna. Men hur ofta och
hur länge skall jag massera med
detta? Är det skadligt för håret
med mycken borstning? Och hur
ofta bör man tvätta sitt hår?
Bekymrad 17-åring.

Om håret är normalt fett bör
det endast tvättas en gång i må-
naden. Se sv. på fr. 24, och
glöm ej svavelpomadan, som stär-
ker hårrötterna. Hårbotten bör
masseras några min. varje dag på
så sätt att man känner att skal-
pen rör sig under fingrarna. Detta
befördrar hårväxten. Vill ni nå-
gon gång använda ägg till massa-
gen, skall det vispas med några
droppar vatten eller konjak och
sedan grundligt ingnidis i hår-
botten. Det inte blott renar hår-
botten utan är mycket närande
för hårrötterna; vitan är renande
och gulan, som innehåller järn och
svavel, ger den behöfliga näring-
en. Sedan skall emellertid håret
sköljas med ljumt vatten och tor-
kas väl. Måttlig borstning är nyt-
tig och nödvändig.

N:r 26. I Idun n:o 38 för 1919
förekommer ett medel att färga
grått hår brunt, nämligen att fuka
detsamma med ett avkok på pot-
tatissskal. Undertrycknad har för-
sökt härmed utan ringaste nytta.
I receptet står, att skalens skola
kokas i järngryta; jag använde en
stekpanna av järn, men detta bör
väl vara sak samma? Vore där-
för tacksam om Fru Skönhets-
doktorn ville meddela, hur jag
skall förfara för att vinna önskat
resultat.

Prenumerant från 1913.

Kullgrens Grav- vårdar

Agna Edra
avlidna en
bestående
minnesvård!

Rikhaltig katalog gratis.
GRANITAKTIEBOLAGET
C. A. KULLGREN ENKA
UDDEVALLA

55 Kungsg.	Almedahls	55 Kungsg.
Försäljnings-Magasin Kungsgatan 55 - Göteborg		
Kontoret 2166		Butiken 1131
Rikhaltigt lager av Linne- och Bomullsartiklar Levererar fullständiga Linneuppsättningar för Hotell, Restaurationer, Sjukhus, Badhus, Angbåtar och privathem samt Brudutstyrlar		

Damast- och Drälldukstyg Lakanslärft Handdukar Gardiner Broderier Spetsar Vita och kulörta bomullstyg	Tennistyggerlinne och bomull Baddräkter Badkappor Badlakan Badhanddukar Badmössor Badtofflor Badmattor m. m.
---	--

HÅRET
bibehålles, stärkes och tillväxer ge-
nom användandet av det berömda
"PETROLE HAHN"
Säljes i alla välsorterade affärer.
Fäbrikant: F. Vibert, 89 Avenue
Berthelot, Lyon.
Huvuddepöt för Sverige: Birger-
Jarlsngatan 29, 2 tr. Stockholm.
R. T. 21333. A. T. 9255.

Det bör ej vara

damerna obekant

att man med Gooda-
Jästmjöl när det bästa
resultatet vid småbak.
Säljes i burkar å 25, 40
och 75 öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & C:o, Göteborg

Röd näsa, röda händer, frost-
skada i allmänhet är

DAMERNAS SKRÄCK

Med fullt förtroende kunna Ni
häremot använda Bores frostbal-
sam vilket medel även hjälper
mot gammal frostskada. Bores
Frostbalsam är känt sedan 40
år tillbaka och verkar synbarlig-
gen efter första behandlingen.

Absolut oskadligt. Följ noga
bruksanvisningen. Säljes i par-
fym- och kemikalieaffärer, 4 kr.
per flaska. En gros: A.-B. Par-
fymeri Barlach, Stockholm C.

Sellberg & C:o
MARGARIN
ÄR DRYGT
(OCH VÄL)
SMAKANDE

FALU-ÄTTIKA

— den bästa **konserverings-, mat- och bords-ättika** som finnes i marknaden —

tillverkas och försäljes i parti
av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-Bol.
STOCKHOLM.

En elegant sommarkatalog

har helt nyligen utkommit från vår firma. Den omfattar en riklig sortering tyger, beklädnadsartiklar, korta varor, husgeråd m. m., varibland en mängd praktiska nyheter och speciella säsongartiklar. Den nya katalogen är oumbärlig för var och en, som vill förskaffa sig goda och stilfulla varor antingen för eget eller hemmets behov. Priserna äro genomgående mycket billiga. Katalogen erhålles på begäran gratis mot endast portolösen. Rekvirera den genast!

AHLÉN & HOLM, Stockholm

Kvinnan i affärslivet

— Huru stor är hennes framtid? —

Erfarenheten visar att de skickligaste och bäst avlönade hava först genomgått en grundlig undervisning vid

REMINGTON

— INSTITUTET —

Hamngatan 32, 2 tr.

Anmäl Eder genast till kurserna i **Maskinskrivning och Stenografi.**

Allm. 90 11 Riks Norrm. 555.

PRENUMERERA GENAST!!! NYTT KVARTAL

PARAFFININJEKTIONER

för profilförändring av näsa och haka, även kinder, nyckelbensgroppar m. m. Facial extension (operativt utplånande av ansiktsrynkor), samt alla övriga plastiska operationer utföras efter världsberömda amerikanska och franska läkares metoder.

I övrigt allt som tillhör modern kroppskultur.

MARIA ENQUIST,
EXAM. SJUKGYMNAST.

INSTITUT
FÖR SKÖNHETSÅRD &
PLASTISKA OPERATIONER
BIBLIOTEKSG. 6-8

Lediga platser Platssökande Inackorderingar samt Diverseannonser återfinnas i B: numret.

Den järngryta potatisskalen skola kokas i bör vara tämligen ny och ej använd till feta saker. Alltså ej en stekpanna. Och medlet hjälper ej på ett par gånger. — Dekokt på valnötsblad har nog en snabbare verkan. Bladen kunna köpas hos fröken Leatz, Östermalmsgatan 11, 4 tr., vänster. Bladen läggas i kallt vatten över natten samt kokas i samma vatten. Dekoktens färg blir starkare ju mindre vatten man tar och ju längre man kokar bladen. När dekokten är färdig tillsättes ungefär 1/2 alkohol samt litet bordsalt. Det hela får stå en vecka med omrörning då och då. Silas och tappas på buteljer. — Innan färgmedlet användes bör håret vara nytvättat och väl torrt. Håret fuktas helt och hållet med dekokten och gnuggas så, att varje del därav blir färgad. Sedan dekokten torkat in i håret, gnides hårbotten med litet svavelpomada.
Fru Skönhetsdoktorn.

SVAR.

A DEN i N:o 8 införda serien frågor följer här nedan svar, och har redaktionen ansett, att priset 15 kr. denna gång bör tilldelas signaturen "No name", vadan innehavaren av denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

N: 25. Det vore verkligen stor synd, om ni, som tycks ha ett ädelt och fint sinne, genom annons kanske skulle få en äventyrare och lycksökare till hjälp och följeslagare genom livet. Och giftermål genom annons är icke tilltalande. Äktenskapet bör stå över alla beräkningar, de må vara än så ädelmodiga. Det skall byggas endast och allenast på kontreherternas ömsesidiga kärlek och sympati, isynnerhet när det gäller unga människor. Ja, alltid för resten!

Men jag vet ett annat sätt, som ni kanske kunde försöka för att få en medhjälpare. Skriv till någon av föreståndarna för våra lantbruksskolor och hör efter, om de ej kunna rekommendera någon ung lantbrukare, som vore lämplig att åtaga sig er egendoms skötsel. Ni kan gärna betona, att han bör vara ogift och oförlovad, då det ju ej är möjligt för gården att föda flera familjer, efter vad jag kan förstå. Då får ni tillfälle se vad den unge mannen går för, och det hela kan avvecklas på ett harmoniskt och naturligt sätt. — A. F.

— Förlåt, är inte redan er fråga en förtäckt äktenskapsannons? —
Dran.
— Lyckan står den djärvom bi, säger ordspråket. Jag tycker att ni kan försöka. Nämnar ni, liksom i frågan, just de egenskaper ni fordrar, så skall ej heller någon annan anmäla sig. Och vet (Forts i B: numret.)

MER och MER

övertygas den ärade allmänheten om att

YVY-TVÅLEN

är den förnämsta bland tvålar.

YVY-TVÅLEN säljes i varje väl sorterad parfym- och herrekliperingsaffär.

Österlin & Ulrikssons
Kem.-Tekn Fabrik,
YSTAD.

TVÄTT-RENNEN

Oskadligt för händer och kläder.
Populärt genom sin stora tvålhalt och renhet.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS DRUG-HANDELS LABORATORIUM
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Finnes å alla apotek.

FREJAMI PASTILLERNA

fylla såväl hygienens som den gode smakens krav. Välgörande vid fall av hosta, heshet och liknande åkommor.

REN SÖCKERPRODUKT

SÄLJAS ÖVERALLT!

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads- och äktenskapskillnads-mål. Boutredningar och arvskiten. TESTAMENTEN

Advokatfirman
Andén & Staël von Holstein
Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein.
Lilla Vattugatan 14.
Riks 7576, 24488. Allm. 18336.

E. SJÖSTRAND

62 Västerlånggatan 62, 1 tr.

Damskrädderi & Kappaffär - Kappfabrik -

Egen tillverkning av Damkappor, Dräkter, Bachfisch- o. Barnkappor.

Reella varor. Humana priser.
Beställningar emottagas.

Vad skolan försummat

måste Ni själv snarast möjligt ersätta. Detta gäller isynnerhet en allsidig utveckling av själsförmögenheterna, något som i våra dagar är en tvingande nödvändighet för alla, som vilja vinna någon avsevärd framgång. Just nu erbjuder sig emellertid ett lämpligt tillfälle för Er att avhjälpa denna brist, så att Ni blir i stånd att utföra värdefullare arbeten än hittills. Detta är av stor betydelse för Er, ty den som kan utföra något värdefullare än andra, erhåller alltid större fördelar.

Det finns många människor, som äga stora anlag. Men antingen på grund av ogynnsamma förhållanden ha de förhindrats att i skolan få dessa anlag utvecklade eller ock hade på grund av försumlighet uraktlätat att tillägna sig lämplig utbildning. De flesta ha således i skolan icke fått sina själsförmögenheter utvecklade. En lämplig utveckling av dessa tager sig uttryck i en skarp iakttagelseförmåga, en stark koncentrationskraft, ett gott minne samt framför allt i den karaktärsutbildning och den utveckling av viljekraften, som skolan ej haft tid att ge, enär den mera strävat att inlära ett visst kunskapsmått. Den som vill framåt, måste således uppfostra sig själv, måste själv avhjälpa bristerna i sin utbildning.

Vill Ni på möjligast korta tid nå detta mål, måste Ni dock framför allt ha vetskap om sättet, på vilket Ni lättast och snabbast skall utveckla Erda själsförmögenheter. Detta lär Ni genom vår kurs i **Själskultur**. I denna erhåller Ni icke en svårbegriplig bok med torra teoretiska utläggningar och av föga praktisk användbarhet, utan Ni ledas genom våra undervisningsbrev steg för steg till klarhet i detta intressanta ämne.

Dessutom stå på detta område de lärarekrafter, som leda undervisningen, städe till tjänst med råd och upplysningar.

Begär redan dag prospekt genom att insända vidst. kupong.

Hermods Korrespondensinstitut,
Slottsgatan 53 B. Malmö.

Sänd mig gratis och utan förbindelse å min sida Edert prospekt för Själskultur!

Namn: _____
Bostad: _____
Postadress: _____

I'dun 84 4/4 20

MEETHS

UTSTÄLLNING

AV

MODELLHATTAR

ÖPPNAS MÅNDAGEN D. 29 MARS

DROTTNINGGATAN 63

Husqvarna

Symaskiner

Äro hemmets bästa
sparbössa.

Förmånliga avbe-
talsvillkor.

HUSQVARNAS NAMN
PÅ FABRIKATET

GARANTERAR FULL-
GOD VARA

OM JAG MÅSTE TVÄTTAS,
SÅ TVÄTTA MIG ÅTMINSTONE MED

VINOLIA

Fru Lindholms 10:e bok

Diet- & Receptbok

utkommer denna månad.
Pris 2:— kr.

Rekvitioner kunna redan nu
insändas till mig.

UR INNEHALLET:

Dietiska rikslinjer.
Några näringsciffror.
Detaljer i dietplanen.
Kokböcker.
Några anvisningar.
Ett kristidscirklar.
Några kommentarier.
Förslag till daglig matord-
ning.
Om temperaturmätning.
Om håll.
Om sömn.
Om lungblödning.
Om struptuberkulos.
Om lungsäckinflammation.
Om feber.
Om nattsvett.
Om järnmedel.
M. M.

Fru Hedvig Lindholm
Upplandsg. 68, Stockholm.

Dina blommors trevnad
Är ditt hems trevnad.

Detta uppnås genom
användande av

Stidsvigs

Blomstergödning

A.-B. FETTINDUSTRI,
Malmö.

Finnes hos de flesta frö- & blomsterhandl.

KONFIRMATIONSKOSTYMER

SMOKINGKOSTYMER AV EXTRA PRIMA SVART
CHEVIOTSFOULÉ MED SIDENSLAG ALLA STORL.

KR. 165:— 195:— 225:—

KAVAJKOSTYMER PRIMA MÖRKBLÅ
CHEVIOT ALLA STORLEKAR KR. 180:—

COVER-COATS ULSTRAR OCH PALETÅER
SIDENMÖSSOR I ALLA STORL. I STORT URVAL

NORDISKA **KOMPANIET**

GÖSSKONFEKTIONS-AVDELNING 1 TR.
ORDER FR. LANDSORTEN EXP. MOT POSTFÖRSKOTT ELLER EFTERKRAV.

Alla sträfvä efter det
bästa som vid bak och
matlagning är
AHLGREN'S ÄGGERSÄTTNING

Tillverkare.
F. AHLGREN'S TEKNISKA
FABRIK GÄVLE.
KUNGL. HÖVLEVERANTÖR.

